

คณะกรรมการอำนวยการ

สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

THAILAND TELEVISION BROADCASTING

เลขที่...
 เลขที่... ~~000283~~ 020044
 วัน เดือน ปี... ๒๕๒๙

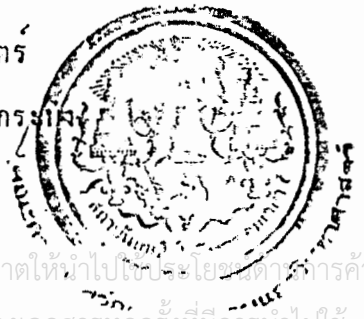
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

สาขาสถาปัตยกรรม ภาควิชาครุศาสตรอุตสาหกรรม

คณะครุศาสตรอุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประจำปีการศึกษา 2529

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์ เรื่อง	สถานีวิทยุโทรทัศน์ แห่งประเทศไทย
ชื่อนักศึกษา	นางสาว โสภิตสุดา ไหมวัน
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ วิโรจน์ นิพัทธะวัฒน์
	อาจารย์ ชีระพล เทพหัสดิน ณ. อยุธยา
นาย อมร	เอมอมร

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ได้ตรวจพิจารณาและเห็นชอบ*
แล้วจึงอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
ประจำปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาซึ่ง โครงการสถานีวิทย์โทรทัศน์แห่งประเทศไทย เป็นโครงการของทางราชการที่มีเป้าหมายหลักคือ เป็นสถานีวิทย์โทรทัศน์ เพื่อการศึกษารวมทั้ง เป็น ศูนย์กลางการกระจายข่าวของทางราชการซึ่งจะช่วยผ่อนคลายภาระกิจหลักจากกรมประชาสัมพันธ์ และช่วยเผยแพร่ข่าวสาร, ความรูต่างๆจากหน่วยงานอื่นๆของทางราชการ จากมหาวิทยาลัย, หรือสถาบันการศึกษาต่างๆ เป็นต้น

วัตถุประสงค์

- เพื่อสนองนโยบายด้านการกระจายข่าวให้ประชาชนทุกภูมิภาคได้รับทราบอย่างทั่วถึง, รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- เพื่อ เสริมสร้างความสามัคคี ความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับรัฐบาล
- เพื่อ เสริมสร้างความมั่นคงภายในประเทศ
- เพื่อรองรับการขยายตัวในด้านการศึกษาระบบเปิด
- เพื่อ เป็นสถานโทรทัศน์แม่ข่ายของรัฐบาลในส่วนกลาง
- เพื่อส่งเสริมระบบเศรษฐกิจของไทยให้มั่นคงยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการทำวิทยานิพนธ์

1. ศึกษานโยบายและการดำเนินงานของสถานีวิทย์โทรทัศน์ในส่วนกลาง
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิ ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม, ภายภาพและแนวนโยบาย
3. นำข้อมูลที่รวบรวมและศึกษามาวิเคราะห์เพื่อหาขนาดและความต้องการของโครงการตลอดจน วิเคราะห์ปัญหาต่างๆ เพื่อ เป็นตัวกำหนดแนวทางในการออกแบบ
4. นำข้อมูลที่วิเคราะห์มาสรุปและทำการออกแบบอาคารโดยอิงกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้
5. เสนอแนวความคิดในการออกแบบและสรุปผลงานออกแบบทางสถาปัตยกรรมพร้อมทุนจำลองของอาคาร

แนวทางการออกแบบ

โครงการสถานีวิทย์โทรทัศน์แห่งประเทศไทย เป็นโครงการที่เอื้ออำนวยประโยชน์แก่ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม และลักษณะการดำเนินงานของสถานีวิทย์โทรทัศน์มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระบบเทคนิคต่างๆ โดยตรงซึ่งค่อนข้างสลับซับซ้อน ดังนั้นในการออกแบบจึงต้องคำนึงถึงถึงขั้นตอนต่างๆ ทางด้านเทคนิคโทรทัศน์เป็นพิเศษ เช่น ขั้นตอนการผลิตรายการ, ขั้นตอนการแพร่ภาพ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าความท้าทายทางด้านโทรทัศน์มีผลกระทบต่อประชาชนมากกว่าสื่อมวลชนแขนงอื่น ดังนั้นการออกแบบจึงต้องพยายามสนองตอบต่อบุคคลระดับต่างๆ ในด้านการใช้สอยอาคารได้อย่างเต็มที่.

ผลของการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์เพื่อการออกแบบโครงการสถานีวิทย์โทรทัศน์แห่งประเทศไทย มีองค์ประกอบหลัก ดังต่อไปนี้

1. ส่วนบริหาร
2. ส่วนปฏิบัติการ
3. ส่วนเทคนิค
4. ส่วนบริการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ทราบถึงลักษณะการดำเนินงานและอุปสรรคต่างๆ ของโครงการสถานีวิทย์และโทรทัศน์อื่น เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงโครงการนี้ต่อไป
- โครงการนี้จะสามารถสนองประโยชน์ต่อประชาชนทั้งทางด้านการศึกษา, สังคม, เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ
- เป็นศูนย์กลางการกระจายข่าวทางโทรทัศน์ของรัฐบาล
- ก่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน, การประสานงานกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของรัฐบาลและเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษาต่างๆ

กิติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตั้งแต่ชั้นตอนแรกจนถึงชั้นตอนสุดท้ายข้าพเจ้า ขอขอบคุณอาจารย์, เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ตลอดจนเพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่ให้ความอนุเคราะห์ กานข้อมูล, แนวทางในการออกแบบทดลองจนเสียสละเวลาเพื่อช่วยเหลือให้การทํางาน นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี บุคคลข้างล่างนี้คือ

อาจารย์วิโรจน์	นิพัทธ์ชนวัฒน์	อาจารย์ที่ปรึกษา
อาจารย์ธีระพล	เทพศักดิ์นา	อาจารย์ที่ปรึกษาคณะเทคนิคโทรทัศน
คุณอมร	เอมอมร	อาจารย์ที่ปรึกษารวม
คุณพีระพล	กวางสูงเนิน	ผอ. สถานีวิทยุโทรทัศน ของ 11
คุณจิรศักดิ์	ชินฉพงษ์	เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล ของ 9 อสมท.
คุณสมโชค	สุข เกื้อ	วิศวกร เทคนิคโทรทัศน ของ 9 อสมท.
คุณอารีย์	นักกนกวิ	เจ้าหน้าที่ฝ่ายการแสดง ของ 9 อสมท.
คุณพรธมประภา	ทองคำ	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เทปโทรทัศน
เจ้าหน้าที่ฝ่าย เทคนิคโทรทัศน ของ 7	สี ชุกาทาน	
คุณสุวิวัฒน์	อภิมหรรพัย	วิศวกร การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
คุณมนัส	ชิน เกิดลาภ	”
- นอกจากนี้ขอขอบคุณ เพื่อนๆ และน้องๆ อีกหลายท่าน เช่น
- น้องหม่อมคำ
  - น้องกอง
  - น้อง เอก, น้องแวน, แคน
  - น้อง ชน, น้องแคง, น้อง เล็ก
  - MR. PAUL , แจน, ปอง
  - น้องสกาเว เคือน
  - ฝ่ายแรงงานและ เอื้อ เพื่อสถานที่
  - ฝ่ายอาหารและ เครื่องดื่ม
  - ฝ่ายตกแคง
  - ฝ่ายอุปกรณ์
  - ช่างภาพจำ เป็น
  - ฝ่ายข้อมูล

ข้าพเจ้าขอขอบคุณอีกครั้งต่อผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและให้คำแนะนำ กานทางารวมทั้งผู้ให้การสนับสนุนคาน เงินทุน . และผู้มีใจกลาวนามในที่นี้ด้วย.

โสภิตสุภา ไหมวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิจกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ	ง
รายการตารางประกอบ.....	ช
รายการภาพประกอบ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 คำนำ	1
1.2 ความเป็นมาของปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา.....	2
1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ	9
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย	10
1.5 ขอบเขตของโครงการ.....	13
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	17
2 การศึกษาโครงการที่เกี่ยวข้อง	19
2.1 การศึกษาอาคารตัวอย่างภายในประเทศ.....	19
2.1.1 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกของ 7.....	19
2.1.2 สถานีโทรทัศน์สี ของ 3.....	24
2.1.3 สถานีโทรทัศน์สี ของ 9 อสมท.....	28
2.1.4 อาคารสำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา มสท.....	47
2.2 การศึกษาอาคารตัวอย่างจากต่างประเทศ.....	54
2.2.1 NHK . JAPAN BROADCASTING	54
2.2.2 C.B.S GATEWAY TOWER	59
2.2.3 MANUCHT BROADCASTING	60

3.	การรวบรวมและศึกษาข้อมูล	60
3.1	วิธีสำรวจและรวบรวมข้อมูล	69
3.2	แหล่งที่มาของข้อมูล	69
3.3	การศึกษาข้อมูล	71
3.3.1	การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	71
	- ประวัติความเป็นมาของสถานีวิทยุโทรทัศน์ใน ประเทศไทย	77
	- สถานการณ์โทรทัศน์ในประเทศไทย	71
	- นโยบายด้านการสื่อสารมวลชน	83
	- การดำเนินงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์ทั่วไป	89
	- ความสัมพันธ์กับโครงการอื่น	93
	- การแบ่งประเภทของรายการที่แพร่ภาพ	94
3.4	ข้อมูลเชิงสถาปัตยกรรม	95
3.4.1	การบริหารงานภายในโครงการ	96
3.4.2	องค์ประกอบและหน้าที่ - อัตรากำลังของเจ้าหน้าที่	97
3.5	ข้อมูลเชิงเทคนิค	109
3.5.1	ระบบการส่งสัญญาณโทรทัศน์	110
3.5.2	ระบบเสียงและการป้องกันเสียง	128
3.5.3	ระบบไฟฟ้าและการป้องกันแสงสว่าง	141
3.5.4	ระบบปรับอากาศ	156
3.5.5	ระบบฉาก	168

	หน้า
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	175
3.6.1 ประเภทและพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ.....	176
3.6.2 การวิเคราะห์พื้นที่อุปกรณ.....	182
3.6.3 สรุปการวิเคราะห์พื้นที่โครงการ.....	217
3.6.4 การวิเคราะห์รายละเอียดขององค์ประกอบ.....	226
3.6.5 การวิเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญ.....	224
- การศึกษาประเภทของรายการ.....	258
- การกำหนดจำนวนห้องสง.....	263
- การหาค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ.....	265
3.6.6 การศึกษารายละเอียดที่ตั้งโครงการ.....	281
- การสำรวจที่ตั้งโครงการ.....	285
- การวิเคราะห์ที่ตั้ง.....	288
- การเสนอแนะทางสัญจรเข้าสู่ที่ตั้ง.....	295
- การวิเคราะห์รูปทรงอาคาร.....	301
3.6.7 การวิเคราะห์ระบบเทคนิค.....	307
- ระบบเสียงและการป้องกันเสียง.....	307
- ระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง.....	308
- ระบบป้องกันฟ้าผ่า.....	310
- ระบบโครงสร้าง.....	313
- ระบบพื้น-บันนัง.....	317
4 การออกแบบ.....	321
4.1 การเสนอแนวความคิด.....	321
4.1.1 แนวความคิดทั่วไป.....	321
4.1.2 แนวความคิดในการจัดองค์ประกอบ.....	321

	หน้า
4.1.3 แนวความคิดในการจัดผังบริเวณ.....	323
4.2 การ เสนอผลงานออกแบบ.....	325
- ผังบริเวณ.....	338
- แบบแปลน.....	338
- รูปทาบ.....	340
- รูปตัด.....	341
- ทัศนียภาพ.....	342
- ทุนจำลอง.....	342
5 สรุปผลการศึกษาและขอ เสนอแนะ.....	343
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	343
5.2 ขอ เสนอแนะ.....	344
บรรณานุกรม.....	345

คำนำ

ปัจจุบันสถานการณ์โทรทัศน์ในประเทศไทยมีการตื่นตัวและมีการพัฒนารูปแบบของการผลิตรายการประเภทต่างๆ เพื่อเสนอต่อผู้รับชมจึงเป็นเหตุให้เกิดการแข่งขันในเชิงธุรกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่นการขยายเครือข่ายการรับ-ส่งของสถานีโทรทัศน์ ของต่างๆ, การดำเนินรูปแบบของรายการที่แปลกแหวกแนวออกไป ในขณะที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ของรัฐ, การเสนอข่าวสารต่างๆ, การเสนอความรูทางกานวิชาการซึ่งหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ผลิตของผลอยใกรับผลกระทบทางกาน เวลาที่จะแพร่ภาพสู่ประชาชน กระทำไคอยางไมเต็มที่ เนื่องจากเหตุยลทางกานเงินทูน และการจิกสรรเวลา

การจิกตั้งโครงการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยขึ้นนับว่า เป็นสิ่งที่ควรใกรับการสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง โครงการนี้เป็นโครงการที่ควรคานักการศึกษา ผลงานคานออกแบบ หรือผลงานภาคินพนธมิใช่เป็นเป้าหมายสำคัญของการทำวิทยานพนธ แต่เป้าหมายของการศึกษาโครงการนี้ คือ การใคเรียนรูการทางานตามชั้นคองตางๆทั้งแกปญหา แนวทางการแกปญหา การศึกษาขอมูล การวิเคราะห์ขอมูล ตลอดจนแนวความคิดในการแกปญหาตางๆเพื่อนำไปสูการออกแบบสถาปคยกรรม

คังนั้นการจิกตั้งโครงการานจิงเอื้ออานวยผลประโยชน์แกทุกฝ่าย ในที่สุดผลประโยชน์เหล่านี้จะ เกิดแกประชาชนทุกคน นั่นคือการคางชีวิตอยางมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ค้และประเทศไทยจิงจะพัฒนาไปสูความเจริญ ความมั่นคงทุกๆกาน.

ความเป็นมา

ในปัจจุบันสื่อมวลชนประเภทวิทยุและโทรทัศน์ มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมนุษย์มากที่สุด โดยเฉพาะในทางความมั่นคง ความมั่นคง การบริหารประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะโทรทัศน์เป็นสื่อที่ปรากฏทั้งภาพและเสียง และรวมเอาสื่อมวลชนทั้งสามประเภทคือ ภาพยนต์ วิทยุกระจายเสียง และหนังสือพิมพ์ เข้ามารวมกัน จึงทำให้เกิดความดึงดูดใจ และสามารถสร้างมโนภาพให้แก่มนุษย์ได้อย่างถูกต้อง ทำให้เกิดความทรงจำที่คงทนและเกิดความเชื่อถือ ความเลื่อมใส ตลอดจนความประทับใจ ซึ่งสามารถชักจูงใจให้คล้อยตามใจง่ายกว่าสื่ออื่นๆ

บทบาทของโทรทัศน์ในปัจจุบัน สามารถแยกออกได้ดังนี้

1. เพื่อบรรยายข้อเท็จจริง (FACT) โดยรวบรวมข่าวสารและ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นำเสนออย่างตรงไปตรงมา
2. เพื่อให้การศึกษา (EDUCATION) การให้การศึกษาของสื่อโทรทัศน์ได้รวดเร็วกว่าในชั้นเรียน เพราะการศึกษาในชั้นเรียนไม่ยืดหยุ่น จะคงศึกษาตามแบบเรียนที่กำหนด แต่การให้การศึกษาจากสื่อโทรทัศน์ จะมุ่งให้ความรู้ที่สามารถประยุกต์ให้เข้ากับสังคมปัจจุบันได้มากที่สุด จึงสร้างความเข้าใจได้รวดเร็วกว่า
3. เพื่อแสดงออกทางสังคมและวัฒนธรรม (SOCIAL & CULTURE) เป็นการแสดงออกของคนในค่านิยมการณและความคิด โดยผ่านสื่อมวลชน และเป็นสัญลักษณ์ที่บอกถึงความเป็นอยู่ในค่านิยม วัฒนธรรม โทรทัศน์จึงเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรมได้อีกทาง
4. ให้ความบันเทิงและเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ถือเป็นการบำบัดทางจิต (PSYCHOLOGY THERAPY) ที่ทำให้ประชาชนผ่อนคลายความตึงเครียดจากการตรากตรำทำงาน จึงถือเป็นสิ่งที่ช่วยบรรเทาจิตใจให้กับสังคมอีกทางหนึ่ง

สำหรับสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ได้เริ่มก่อตั้งขึ้นประมาณปี พ.ศ. 2503 จนถึงปัจจุบันมีสถานีโทรทัศน์ที่แพร่ภาพทั้งหมด 4 สถานี ซึ่งลักษณะการบริหารงานของสถานีเหล่านี้ เป็นการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน จึงเกิดการแข่งขันกันในเชิงธุรกิจในการดำเนินการผลิตรายการ เพื่อให้เป็นที่นิยมของประชาชนในทุกภาคและ การแข่งขันนี้เริ่มขยายวงแผ่กว้างขึ้น เรื่อยมาแต่เน้นในแง่การให้ความบันเทิง เป็นส่วนใหญ่ ควบคู่กันเองจึงได้มีการจัดตั้งสถานีวิทยุและโทรทัศน์ที่เป็นของรัฐบาล โดยตรงและมุ่งการผลิตรายการด้านความรู้ทั้งหมด โดยไม่หวังผลประโยชน์ด้านธุรกิจ นอกจากนี้ยังเป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลในการประชาสัมพันธ์ต่างๆ

โครงการที่รัฐบาลได้จัดตั้งขึ้นนี้ เป็นสิ่งที่จะต้องกระทำขึ้น เพื่อ

1. รักษาเสถียรภาพของรัฐบาล
2. สร้างความสามัคคีในชาติคือการผนึกกำลังและการอยู่ร่วมกันของประชาชนในชาติ
3. ส่งเสริมศีลธรรมและการประพฤติปฏิบัติของประชาชน
4. สร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชาติ
5. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์กับต่างประเทศ
6. เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

โครงการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลผู้สนับสนุน โดยการออกทุนให้เปล่าในการก่อสร้างพร้อมการติดตั้งอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ ผลประโยชน์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นจึงนับว่าเกิดขึ้นแก่ประชาชนทุกคน.

โครงการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

กรมประชาสัมพันธ์ในฐานะหน่วยงานกลางดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของรัฐ จำเป็นต้องมีเครื่องมือสื่อมวลชนเป็นของตนเองเพื่อให้สามารถควบคุมทั้งค่านโยบายและปฏิบัติโดยตรง อันจะมีผลต่อเนื่องไปถึงประชาชนโดยตรง แต่ในปัจจุบันกรมประชาสัมพันธ์ยังขาดสถานีหลักซึ่งเป็นสถานีแม่ข่ายในกรุงเทพมหานคร.

ดังนั้นเหตุผลในการเสนอวิทยานิพนธ์โครงการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย สรุปได้ดังนี้

ก. เหตุผลทางค่านโยบาย

1. เกิดขึ้นตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) โดยให้ขยายปรับปรุงระบบสื่อสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. คำนึงความมั่นคงของรัฐ กรมประชาสัมพันธ์ของรัฐไว้รวมมือกับกรมสารนิเทศ กองบัญชาการทหารสูงสุดในการเสนอข่าว รายการ บทความต่าง ๆ ในด้านการเมือง การประชาสัมพันธ์ การผลิตรายการ บทสัมภาษณ์ เกี่ยวกับความมั่นคงภายในประเทศตลอดจนข่าวสารที่ถูกกักซึ่งจะสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐกับประชาชน

ข. เหตุผลทางค่านกายภาพ

1. ศูนย์ประชาสัมพันธ์ทั้ง 4 เขต ในส่วนภูมิภาคคือ ที่ขอนแก่น, ลำปาง, สงขลา, สุราษฎร์ธานี ยังขาดสถานีแม่ข่ายในส่วนกลางเพื่อจะเชื่อมโยงรายการสู่ส่วนภูมิภาคซึ่งทำให้เกิดปัญหาทางค่านประสิทธิภาพ, ความไม่สอดคล้องกับการวางแผนงานค่านเทคนิค

ค. เหตุผลทางค่านสังคม และการศึกษา

1. การสื่อสารข่าวจากสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เป็นการสร้างภาพทัศนที่กระหว่างรัฐกับประชาชนรวมทั้งการให้ความรู้ทางค่านการเมือง, เศรษฐกิจ, สังคม, และการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การศึกษาทั้งในและนอกระบบของไทยมีความจำเป็นต้องกระจายความรู้ไปสู่ผู้เรียนโดยผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์

ง. เหตุผลทางค่านเศรษฐกิจ

1. กรมประชาสัมพันธ์จำเป็นต้องเสนอข่าวเกี่ยวกับเศรษฐกิจการลงทุนของรัฐบาล ความเคลื่อนไหวด้านการเงิน, การอุตสาหกรรม, สถานภาพความมั่นคงของรัฐ, ข่าวสารการพัฒนา เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นรวมทั้งกระตุ้นให้อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเจริญขึ้น

ที่มาของปัญหา

ถึงแม้ว่าในปัจจุบันนี้ในกรุงเทพมหานครมีสถานีโทรทัศน์ 4 สถานีคือ สถานีโทรทัศน์ สีไทยทีวี ช่อง 3, สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 5, สถานีโทรทัศน์สีช่อง 7, และสถานีโทรทัศน์สีไทยทีวีช่อง 9 สำหรับบริการโทรทัศน์ในต่างจังหวัด กรมประชาสัมพันธ์ และ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ก็ได้ขยายบริการโทรทัศน์ให้กว้างขวางโดยพยายามให้ครอบคลุม ประชาชนเกือบทั่วประเทศ กรมประชาสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นหน่วยงานของรัฐบาลจึงจำเป็นต้องรับนโยบายนี้เพื่อผลประโยชน์โดยรวม แต่ต้องประสบกับปัญหาต่างๆจะสรุปได้ดังนี้

ก. ปัญหาทางค่านโยบาย

1. การเผยแพร่ข่าวสารของภาครัฐบาลยังไม่ทั่วถึง เนื่องจากเวลาออกอากาศ และงบประมาณจำกัด ทำให้ประชาชนไม่เข้าใจนโยบายของรัฐบาล อันเป็นผลต่อเสถียรภาพ ของประเทศ
2. กรมประชาสัมพันธ์ขาดสถานีหลักในกรุงเทพมหานคร

ข. ปัญหาทางค่านกายภาพ

1. ปัญหาการขาดแคลนของควมดีของคลื่นที่ใช้ในกิจการกระจายภาพและเสียง สำหรับแต่ละสถานี
2. กรมประชาสัมพันธ์ไม่มีเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัยจึงไม่อาจเข้าร่วมในโครงการ แลกเปลี่ยนข่าวโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมได้

ค. ปัญหาทางค่านสังคมและการศึกษา

1. มหาวิทยาลัยและสถาบันต่างๆมีความต้องการเวลาออกอากาศที่เหมาะสมเพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนทั่วประเทศโดยเสียค่าใช้จ่ายต่ำแต่ให้ผลคุ้มค่ามากที่สุด
2. ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องการดำรงชีพในปัจจุบัน

ง. ปัญหาทางค่านเศรษฐกิจ

1. สถานีวิทยุโทรทัศน์ซึ่งดำเนินงานโดยเอกชนและธุรกิจมักเกิดกรณีพิพาทค่าน แรงงานและอื่น่าของบุคคลกิจการในบางเวลา ทำให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ปัจจุบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรทัศน์ คือ กรมประชาสัมพันธ์
บทบาทและหน้าที่ไม่เหมือนกันส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับผลกำไร-ขาดทุน ในเชิงธุรกิจจึงสนอง
ตอบต่อความต้องการของหน่วยราชการต่างอย่างเต็มที่ไม่ได้

แนวทางการแก้ปัญหา

จากสภาพปัญหาที่ไต่ถามมาแล้วนั้น มีผลทำให้ต้องปรับปรุงและแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น ดังนี้.

ก. ค่านโยบาย

1. จัดสรรเวลาออกอากาศที่ครอบคลุมให้แก่การประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆของภาคีรัฐบาล

2. จัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์ขึ้นเป็นสถานีหลักในกรุงเทพมหานคร

ข. ค่านายภาพ

1. จัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์โดยมีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมต่อการกระจายคลื่นความถี่สู่สถานีต่างๆ

2. พิจารณาจัดหาอุปกรณ์เครื่องรับ-ส่งที่ทันสมัยเพื่อเสนอข่าวด้านข่าวเทียม โดยร่วมมือกับสหภาพกระจายเสียงแห่งเอเชียและแปซิฟิก

ค. ด้านสังคมและการศึกษา

1. ให้การสนับสนุนและร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างๆ สถาบันการศึกษา, หน่วยงานต่างๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้, วิชาการ ออกสู่ประชาชน, นักเรียน, นักศึกษา

2. จัดให้เป็นสถานีกลางในการประชาสัมพันธ์ให้กับรัฐบาลและหน่วยราชการต่างๆ รวมถึงส่งเสริมความมั่นคงของชาติให้การศึกษาความรู้ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและให้ความบันเทิงแก่ประชาชน

ง. ทางด้านเศรษฐกิจ

1. จัดข้าราชการเพื่อบริหารและดำเนินงานทั้งนี้เพื่อลดปัญหาการนิทาบก้นแรงงาน

2. ให้การดำเนินงานของสถานีขึงแต่ประโยชน์ส่วนรวมโดยไม่มีวัตถุประสงค์ในการหารายได้เชิงธุรกิจ

วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

1. ทางค่านโยบาย

1. เพื่อเป็นสถานีหลักของกรมประชาสัมพันธ์ในกรุงเทพมหานครสำหรับออกรายการประชาสัมพันธ์ของรัฐให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล
2. เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐกับประชาชน
3. เพื่อเสริมสร้างความสงบและความมั่นคงภายในประเทศ

2. ทางค่านกายภาพ

1. เพื่อใช้เป็นสถานีแม่ข่ายถ่ายทอดรายการจากส่วนกลางไปยังสถานีโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ซึ่งมีอยู่แล้ว
2. เพื่อเป็นสถานีแม่ข่ายที่จะนำรายการจากส่วนภูมิภาคมาเผยแพร่ในส่วนกลาง
3. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข่าวสารจากต่างประเทศโดยผ่านระบบดาวเทียม

3. ทางค่านสังคมและการศึกษา

1. เพื่อผลิตและเผยแพร่ความรู้วิชาการทางาเป็นการให้ความรู้ทั้งในและนอกระบบแก่ประชาชน, นักเรียน, นักศึกษา
2. เพื่อให้ประชาชนนำความรู้, ข่าวสารที่ได้สภาทวีชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

4. ทางค่านเศรษฐกิจ

1. เพื่อให้เกิดการกระตุ้นและเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ, การอุตสาหกรรมภายในประเทศ
2. เพื่อส่งเสริมและลดต้นทุนในการผลิตรายการ, การเผยแพร่ข่าวสารต่างซึ่งเป็นโครงการที่ให้ประโยชน์ทางค่านเศรษฐกิจ, สังคม, การศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยโครงการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย แบ่งขั้นตอนออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลทฤษฎี

ก) รายงานประจำปีของกรมประชาสัมพันธ์

ข) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)

เอกสารอ้างอิงจาก อสมท., ททบ.5, บริษัทกรุงเทพวิทยุ จำกัด, บริษัทบางกอกเอนเทอร์-
เทนเมนท์

ค) วิทยานิพนธ์

ง) จากหนังสือคู่มือการออกแบบสถาปัตยกรรม เช่น NUJERT, TIME
SAVER STANDARD

จ) เทคโนโลยีชนิดต่าง ๆ

ฉ) ผลการสำรวจและวิจัยของหน่วยงานที่ได้ทำการสรุปผลออกมาแล้ว

2. ข้อมูลปฐมภูมิ เช่น

ก) ทำการสำรวจ, สังเกตศึกษาอาคารประเภทเดียวกัน

ข) ทำการสำรวจสภาพบริเวณที่ตั้งโครงการ

ข. ขั้นศึกษาข้อมูล

1. ค่านโยบาย

ก) ค่านโยบายด้านการสื่อสารมวลชน

2. ความกายภาพ

ก) ศึกษาสภาพแวดล้อมที่ตั้งโครงการ เช่น ระบบจราจร, ไฟฟ้า,

ประปา, สาธารณูปโภค

ข) ศึกษาระบบเทคนิคโทรทัศน์ เช่น ระบบออกอากาศ, ระบบถ่ายทอดสัญญาณการผลิตรายการและแพร่ภาพ

ค) ศึกษาข้อกำหนดเทศบัญญัติต่างๆ ที่มีผลต่อการออกแบบโครงการ

3. ด้านสังคม

ก) ศึกษาอาคารประเภทเดียวกัน

ข) ศึกษาข้อมูลทางด้านจำนวนและประเภทของรายการที่องค์การเผยแพร่และประชาชนต้องการ

ค) ศึกษารูปแบบการดำเนินงาน, การจัดองค์กรของอาคารตัวอย่าง

4. ด้านเศรษฐกิจ

ก) ศึกษาต้นทุนประมาณ, รายจ่ายในการดำเนินงาน

ก.

1. ด้านนโยบาย

วิเคราะห์ข้อมูลโดยศึกษาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (ท.ศ. 2525-2529)

2. ด้านกายภาพ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี WEIGHT ค่าคะแนนจากข้อพิจารณาต่างๆ ที่เหมาะสมตามกฎข้อบังคับเทศบัญญัติเป็นเกณฑ์

ก) วิเคราะห์หาทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมของโครงการ

ข) วิเคราะห์ระบบเทคนิคต่างๆ เช่น

1) ระบบส่งสัญญาณโทรทัศน์

2) ระบบเสียงและการป้องกันเสียงรบกวน

3) ระบบไฟฟ้า, ระบบปรับอากาศ, ระบบแสง

4) ระบบโครงสร้าง

3. วิเคราะห์ทางด้านสังคม

ก) วิเคราะห์ประเภทของรายการที่แพร่ภาพ

ข) วิเคราะห์ประเภทและพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

ค) วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอย

ง) วิเคราะห์เกี่ยวกับองค์ประกอบของโครงการ

4. วิเคราะห์ทางกายภาพ

ศึกษาขยประมาณ, ระบายในการดำเนินงาน

ง. ขั้นประเมินแนวความคิด

การคำนวณองค์ประกอบและรูปแบบทางกายภาพของโครงการ
สร้างรูปแบบแนวความคิดในการแก้ปัญหาการจัดรูปแบบของอาคาร
การร่างเลือกที่เหมาะสมเพื่อการออกแบบ

จ. ขั้นเสนอแนะและการออกแบบ

แนวความคิดทั่วไป
แนวความคิดในการจัดองค์ประกอบ
แนวความคิดในการจัดผังบริเวณ

ฉ. ขั้นนำเสนอ

ภาคเอกสารข้อมูล
แบบทางสถาปัตยกรรม
หุ่นจำลอง
แบบภูมิการออกแบบ

ขอบเขตของการศึกษาขอมูล

โครงการสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย เป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมวลชนโดยตรงทั้งนั้นเพื่อให้โครงการมีความสมบูรณ์ทุกด้านจึงต้องทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางด้านนโยบาย, กายภาพ, เศรษฐกิจ, สังคมและการศึกษาโดยมีขอบเขตดังนี้

- ศึกษาค้นคว้าข้อมูลการดำเนินงานเกี่ยวกับกิจการ โทรทัศนในประเทศไทย
- ศึกษาข้อมูลกิจการ โทรทัศนในส่วนภูมิภาค
- ศึกษาข้อมูลกิจการ โทรทัศนในส่วนกลาง
- ศึกษาข้อมูลกิจการ โทรทัศนเพื่อการศึกษา
- ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย โดยข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลในแง่ของหลักการ เบื้องต้นของการจัดตั้งสถานี

ขอบเขตของงานออกแบบ

โครงการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย มีเป้าหมายหลักคือ เป็นสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา จักกำลังส่ง 20 กิโลวัตต์ รัศมีทำการ 100 กิโลวัตต์ ในระบบ VHF ช่อง 11 รวมทั้งการดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์เชื่อมโยงระหว่างสถานีหลัก ในกรุงเทพมหานคร กับสถานีในส่วนภูมิภาค โดยในระบบไมโครเวฟขององค์การโทรทัศน์แห่งประเทศไทย หรือผ่านดาวเทียมของการสื่อสารแห่งประเทศไทย จากเป้าหมายหลักของโครงการนี้ และจากเหตุผลทางเทคนิคต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ จึงแบ่งออกประกอบหลักของโครงการออกเป็น 3 ส่วน เพื่อให้โครงการมีความสมบูรณ์ในค่าใช้จ่ายน้อยและมีความสมบูรณ์ให้มากที่สุด

องค์ประกอบหลักของโครงการ มีดังนี้

1. ส่วนบริหาร (ADMINISTRATION DEPARTMENT)
2. ส่วนปฏิบัติการ (OPERATION DEPARTMENT)
3. ส่วนเทคนิค (TECHNICAL DEPARTMENT)

1. ส่วนบริหาร แบ่งออกเป็น 3 ฝ่ายคือ

1.1 ฝ่ายอำนวยการ

1.2 ฝ่ายธุรการ แบ่งออกเป็น 5 แผนก คือ

- แผนกประชาสัมพันธ์
- แผนกสารบรรณ
- แผนกบุคคล
- แผนกพัสดุกลาง
- แผนกอาคารสถานที่และยานพาหนะ

1.3 ฝ่ายการเงินและบัญชี

- แผนกการเงิน
- แผนกบัญชี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- แผนกงบประมาณ

2. ส่วนปฏิบัติการ (OPERATION DEPARTMENT) แบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย คือ

2.1 ฝ่ายจัดรายการ แบ่งออกเป็น 5 แผนกคือ

- แผนกแผนผังรายการ
- แผนกตรวจสอบรายการ
- แผนกโฆษณา
- แผนกติดต่อประสานงาน
- แผนกวิจัยและประเมินผล

2.2 ฝ่ายผลิตรายการ แบ่งออกเป็น 6 แผนก คือ

- แผนกรายการสด
- แผนกพิธีกรและผู้ประกาศ
- แผนกวิชาการ
- แผนกภาพยนตร์และเทปโทรทัศน์
- แผนกกำกับรายการ
- แผนกกำกับเวที

2.3 ฝ่ายข่าว แบ่งออกเป็น 4 แผนก คือ

- แผนกผู้สื่อข่าว
- แผนกช่างภาพ
- แผนกภาพยนตร์ข่าว
- แผนกแปลและเรียบเรียงเอกสารข่าว

2.4 ฝ่ายศิลปกรรม แบ่งออกเป็น 3 แผนก คือ

- แผนกออกแบบและกราฟฟิก
- แผนกสร้างและประกอบฉาก
- แผนกพัสดุฉาก

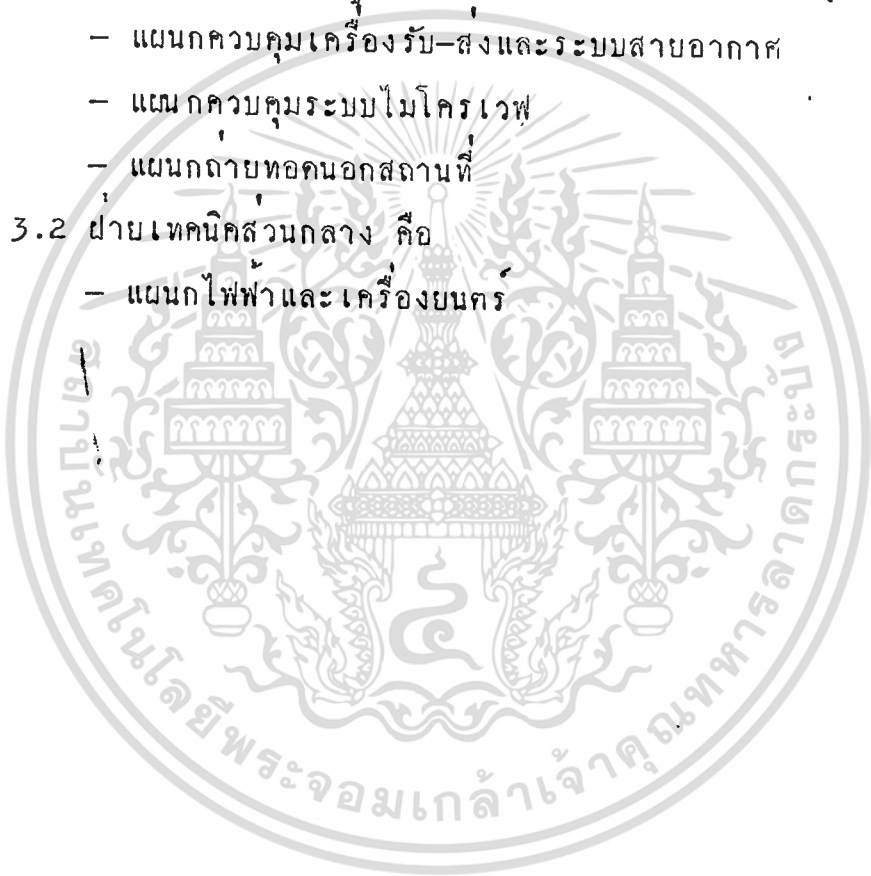
3. ส่วนเทคนิค (TECHNICAL DEPARTMENT) แบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ

3.1 ฝ่ายปฏิบัติการห้องส่งโทรทัศน์ แบ่งออกเป็น ๑ แผนก คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับจัดใช้เฉพาะที่ออกสิทธิ์เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

000283 000044

- แผนกควบคุมและกำกับภาพ
  - แผนกควบคุมและกำกับเสียง
  - แผนกกำกับแสง
  - แผนกเครื่องฉากภาพยนตร์
  - แผนกเครื่องบันทึกเทปโทรทัศน์
  - แผนกกล้องและบัม
  - แผนกควบคุมเครื่องรับ-ส่งและระบบสายอากาศ
  - แผนกควบคุมระบบไมโครเวฟ
  - แผนกถ่ายทอดคนออกสถานที่
- 3.2 ฝ่ายเทคนิคส่วนกลาง คือ
- แผนกไฟฟ้าและเครื่องยนตร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

กรมประชาสัมพันธ์มีหน้าที่เป็นศูนย์ประชาสัมพันธ์แห่งชาติ ทำการประชาสัมพันธ์ ภายในและนอกประเทศ และมีแผนพัฒนาการประชาสัมพันธ์ของรัฐ โครงการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร จึงก่อให้เกิดประโยชน์หลายด้านดังนี้

ก. ผลทางด้านกายภาพ

1. เป็นสถานีแม่ข่าย สามารถครอบคลุมพื้นที่ให้มากขึ้น และสามารถเชื่อมโยงรายการโทรทัศน์จากกรุงเทพมหานครไปยังส่วนภูมิภาค
2. เป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีระหว่างรัฐกับประชาชนทางด้านการเมือง, เศรษฐกิจ, สังคมและการศึกษา

ข. ผลทางด้านกายภาพ

1. ใ้รับผลประโยชน์ทางด้านเทคนิคการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์หลาย ๆ แห่งทั่วประเทศ โดยที่ไม่เป็นระบบ NETWORK จะทำให้ของควมดีต่างกันมาก ๆ เพื่อที่จะได้ไม่รบกวนซึ่งกันและกัน แต่เนื่องจากย้ายความถี่มีขีดจำกัด ดังนั้นการสร้างสถานีระบบ NET WORK จะทำให้เห็นการประหยัดของควมดีและสามารถสร้างสถานีเพื่อกิจการอื่น ๆ ได้อีกในอนาคต
2. ก่อให้เกิดความร่วมมือทางด้านวิชาการ แลกเปลี่ยนรายการ, ข่าวสาร, ความรู้กับกลุ่มประเทศอาเซียนได้อย่างดี

ค. ผลทางด้านสังคมและการศึกษา

1. ประชาชนทั่วไปซึ่งจะได้รับความรู้และข่าวสารจากหน่วยงานราชการอันเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต
2. นักเรียน นักศึกษาได้รับความรู้อันสอดคล้องกับหลักสูตรซึ่งจัดไว้
3. ครู อาจารย์ในมหาวิทยาลัยสามารถใช่วิธีและความรู้จากรายการไปประยุกต์กับการสอนของตน

ง. ผลทางด้านเศรษฐกิจ

1. โครงการนี้จะเชื่ออำนวยความสะดวกความต้องการทางด้านเศรษฐกิจการลงทุนของหน่วยราชการต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เป็นการส่งเสริมการลงทุนทางด้านเศรษฐกิจในส่วนภูมิภาค เนื่องจากสามารถกระจายข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว
3. การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ ทำให้สามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และอุตสาหกรรมอันเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ

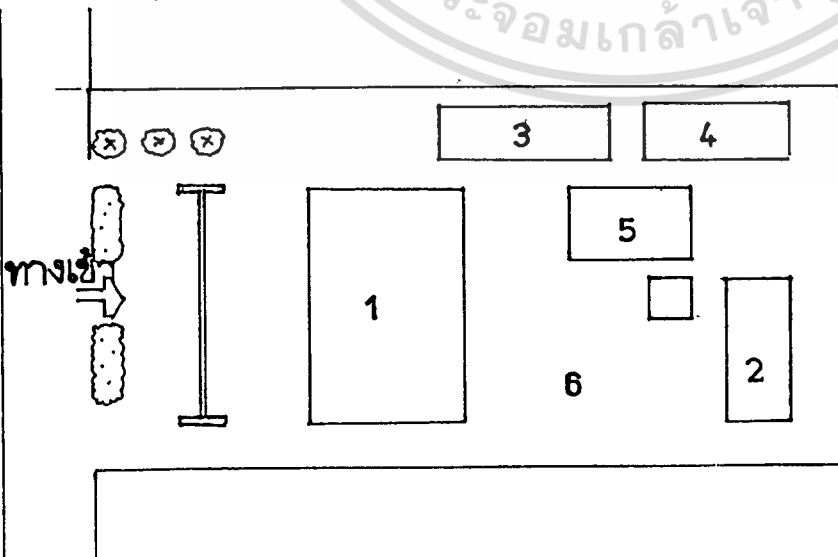
การศึกษาอาคารที่เกี่ยวข้อง

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 เป็นสถานีโทรทัศน์ที่ให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการคือ บริษัทกรุงเทพวิทยุและโทรทัศน์ จำกัด มีอาคารสถานีตั้งอยู่ที่ ถนน พหลโยธิน หลังสถานีขนส่งสายตะวันออก (ท่าอากาศยานดอนเมือง) การดำเนินงานในปัจจุบันเป็นระบบเครือข่ายแพร่ภาพในระบบ ICIR สัญญาณภาพ 625 เส้น

การดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 แบ่งเป็น 7 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายบริหาร
2. ฝ่ายธุรการ
3. ฝ่ายบัญชี
4. ฝ่ายวางแผนและโฆษณา
5. ฝ่ายข่าว
6. ฝ่ายรายการ
7. ฝ่ายเทคนิค

แผนผังโดยสังเขป

1. อาคารห้องส่ง
2. อาคารควบคุมระบบเทคนิค
3. อาคารศิลปกรรม
4. อาคารไฟฟ้า
- 5-สนามเทนนิส
6. ที่จอดรถ

ผู้ออกแบบ บริษัท คาซา จำกัด

การจัดผัง

จัดผังบริเวณคานหน้าเป็นที่จอดรถเจ้าหน้าที่และบุคคลทั่วไป ซึ่งปัจจุบันขยายออกไป
คานหลัง ซึ่งจัดเป็นที่จอดรถนักแสดงควย ทิวอาคารห้องส่งจะเป็นที่ฝ่ายบริหารทางรวมทั้ง
ห้องส่งใหญ่ 2 ห้องควย ลักษณะอาคารห้องส่งวางของที่กึ่ง มีอาคารศิลปกรรมอยู่คานข้าง
และอาคารควบคุมระบบเทคนิคอยู่คานหลัง สรุปการจัดผังของช่อง 7 คือ แบ่งเป็น 2 ZONE
คือ ZONE คานหน้า ใช้เป็นส่วนผลิตรายการทั้งหมด ZONE หลังเป็นส่วน

ลักษณะของอาคาร

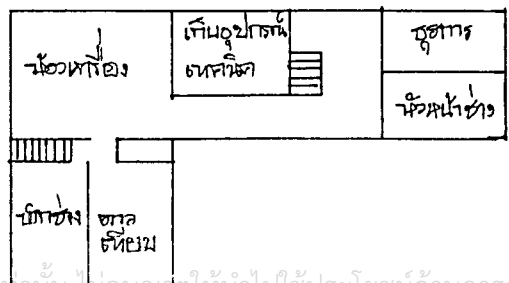
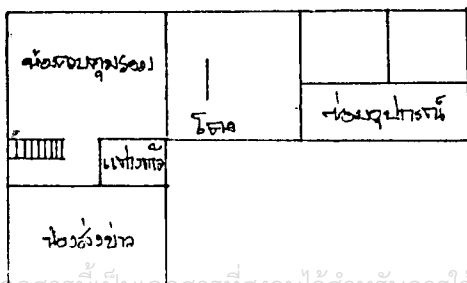
ผังชั้นล่าง จัดให้เป็นส่วนทำงานของฝ่ายการเงินและศูนย์ช่างฟิล์ม โดยมีห้องส่ง
อยู่ส่วนคานหลัง การขนถ่ายเข้าสู่ห้องส่งจะเข้าทางคานหลัง บุชมรายการจะเข้าสู่ห้องโถง
คานหน้า ซึ่งเป็นโถงขนาดเล็กใช้รวมกันกับดูมาติคค่อ คานข้างของห้องส่งจัดเป็นห้องเก็บ
อุปกรณ์ และเครื่องคิมเมอร์ (DIMMER RM)

ผังชั้นที่ 1 จัดเป็นส่วนทำงานของฝ่ายผลิตรายการ, ฝ่ายธุรการ และบริหาร
ห้องควบคุมจัดอยู่ในส่วนผลิตรายการ ซึ่งเดิมเป็นส่วนเทคนิค เนื่องจากการขยายงานและ
ผลิตรายการ ทำให้ฝ่ายเทคนิคถูกแยกออกไป ห้องควบคุมสามารถมองเห็นห้องส่งได้สะดวก

ผังชั้นที่ 2 จัดเป็นส่วนทำงานของฝ่ายข่าวและฝ่ายรายการ ห้องพากย์ ห้อง
เก็บเทปและฟิล์ม ส่วนห้องตรวจสอบจะอยู่ในชั้นนี้โดยเชื่อมต่อกับทางเทคนิคกับห้องควบคุมชั้นล่าง

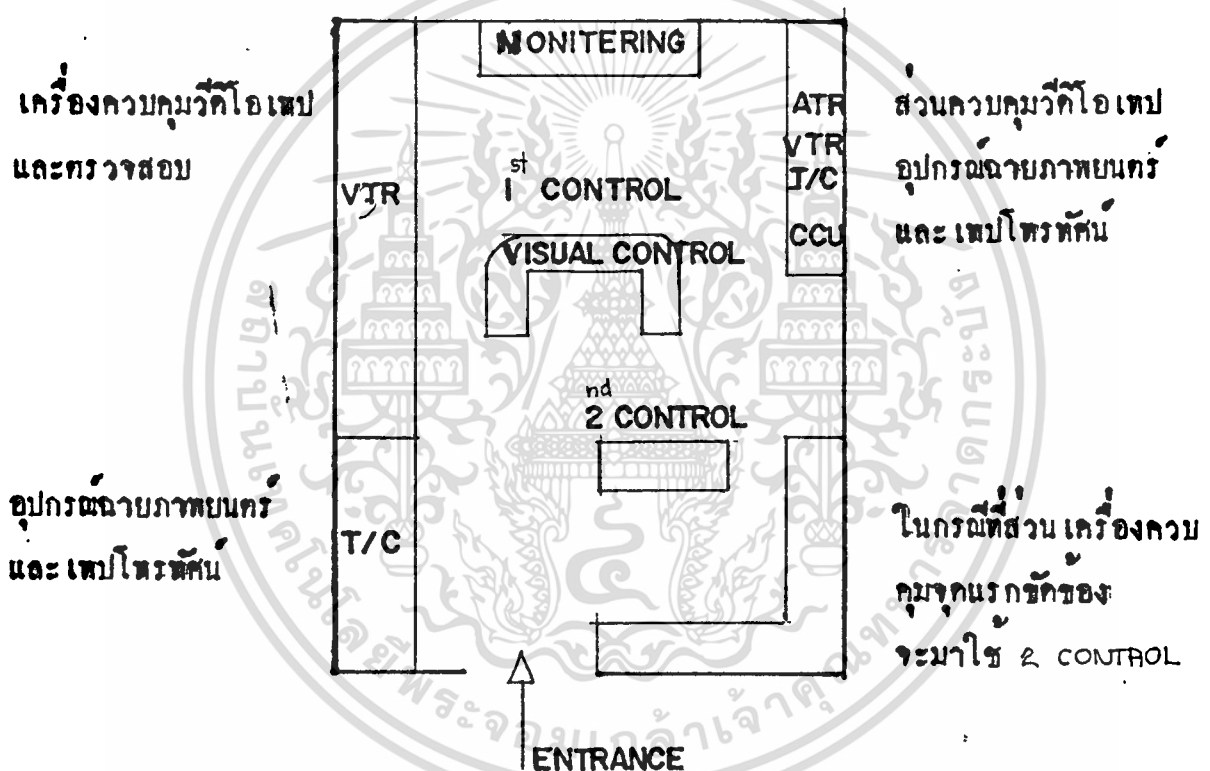
ลักษณะของอาคารควบคุมระบบเทคนิค

เป็นอาคารขนาดสองชั้น โดยจัดเป็นฝ่ายเทคนิคทั้งหมดของช่อง 7 การติดต่อกับ
ฝ่ายต่าง ๆ ในสถานีใช้ระบบ INTERCOM ระบบการแพทย์ภาพทั้งหมดจะถูกส่งมาทำการควบคุม
ที่คอกค่อ ที่ห้องควบคุมใหญ่แล้วจึงส่งสัญญาณแพทย์ภาพออกไป

ผังการจัดตำแหน่งเครื่องควบคุมต่าง ๆ ในห้องคอนโทรลใหญ่ (MAST CONTROL RM)

ห้องควบคุมใหญ่ชั้น 2 ของอาคารเทคนิค ประกอบด้วยเครื่องอุปกรณ์ควบคุมและตรวจสอบทั้งระบบภาพและเสียง ก่อนที่จะนำออกสู่ชุมชนทางบ้าน จัดแบบ OPEN PLAN เพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบสัญญาณต่าง ๆ และการทำงานในลักษณะที่สามารถติดต่อควบคุมระบบเทคนิคได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

- การเดินสายไฟของเครื่องตรวจสอบและควบคุมต่าง ๆ ในห้องนี้ใช้การเดินสายลอยบนโครงเหล็ก เพื่อง่ายต่อการตรวจสอบในกรณีที่เกิดชำรุด และเพื่อป้องกันแมลงที่กัดสายไฟ
- ฝ่ายคอนโทรลในส่วนนี้ใช้เจ้าหน้าที่ทำงาน 7 คน
- ลักษณะของประตูหน้าต่างของห้อง CONTROL เป็นแบบเปิดโล่ง เนื่องจาก การไม่ได้เตรียมการออกแบบเพื่อที่จะใช้เป็นห้อง CONTROL มาก่อน แต่ไม่มีผลต่อการทำงานมากนัก

ระบบเสาอากาศ

ใช้เสาอากาศแบบ SELF SUPPORT สูง 204 เมตร ซึ่งระบบเสาอากาศแบบนี้พื้นที่ติดตั้งน้อย แต่ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งสูง

ลักษณะห้องส่ง

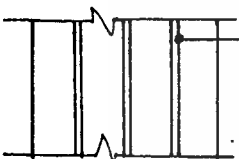
ห้องส่งของช่อง 7 สี มีจำนวน 5 ห้องส่ง มีห้องส่งใหญ่ 3 ห้องส่ง และห้องส่งสำหรับรายการข่าว, การสนทนาเล็ก ๆ 1 ห้อง และห้องส่งสำหรับรายการของมหาวิทยาลัยอีก 1 ห้อง

ระบบแสงไฟฟ้าภายในห้องส่ง

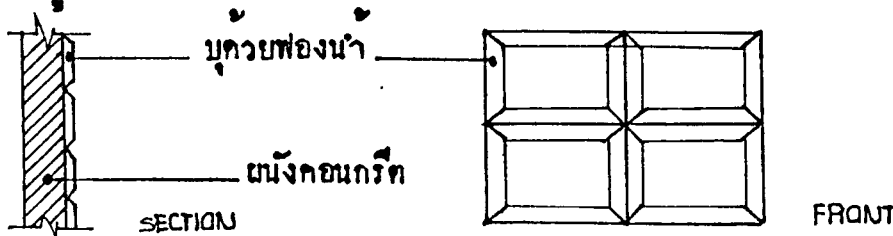
ห้องส่งเล็กสำหรับรายการข่าว และห้องส่ง 1 ใช้ระบบควบคุมไฟฟ้าด้วย COMPUTER สามารถจัดและปรับแสงได้โดยอัตโนมัติ ส่วนห้องส่งอื่น ๆ ใช้แบบ MANUAL SYSTEM คือใช้คนเป็นผู้จัดและปรับแสงเองภายในห้องส่งแต่ละห้องจะมี CYCLEDRAMA ช่วยในการกระจายแสง และเพิ่มความนุ่มนวลในการจัดแสง

ระบบการป้องกันเสียง

ในส่วนที่เป็นห้องส่งใหญ่ ท้องการให้มีเสียงก้องเล็กน้อย เพื่อความนุ่มนวลของเสียงที่จะได้ยินจึงออกแบบผนังของห้องส่ง (ตามรูป)

 แผ่นซีทบอร์ดเซาะ เป็นร่องเล็กๆ ภายในเป็นรูกลวง เมื่อมีเสียงมากกระทบเสียงก็จะเข้าไปในร่องนี้ และไปวนภายใน จึงสะท้อนกลับออกมาเล็กน้อย

ส่วนห้องส่งเล็ก สำหรับอ่านข่าว จะต้องดูดกลืนเสียง ไม่ให้สะท้อน ใช้แผ่นฟองน้ำบุผนังอีกที

ข้อข้อเสีย

1. การแยกอาคารศิลปกรรมออกไปเฉพาะส่วน ช่วยให้เกิดผลดีในด้านเสียงรบกวนไ้มาก
2. การแยกอาคารห้องส่งออกจากอาคารเครื่องควบคุมระบบเทคนิค ทำให้การทำงานระหว่างฝ่ายผลิตรายการกับฝ่ายเทคนิคไ้ทำงานสะดวก, รวดเร็ว และง่ายต่อการควบคุมในการทำงาน
3. โถงทางเข้าคานหน้ามีขนาดเล็ก จึงทำให้การสัญจรระหว่างเจ้าหน้าที่ภายในตึกมาคิกทำงาน และผู้เ้ต้องการชมรายการ เกิดความสับสนและไม่เป็นระเบียบขึ้น

สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 (หนองแขม)

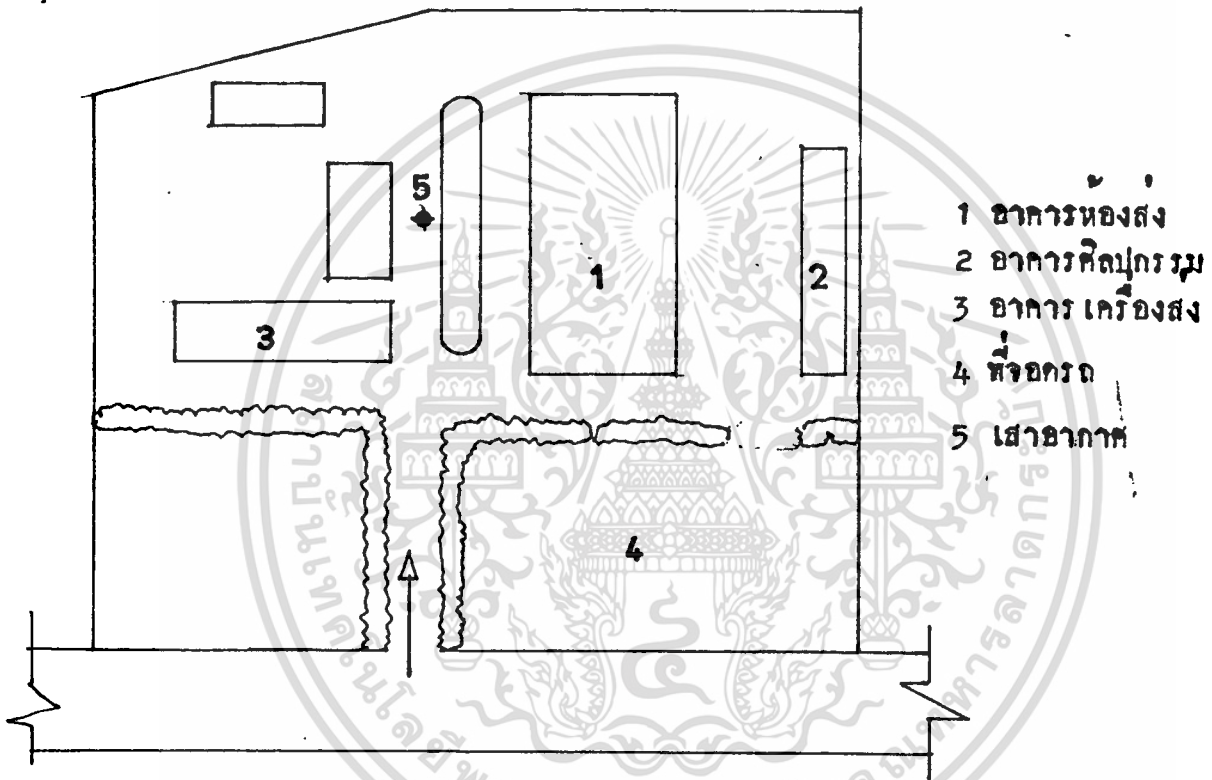
สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ดำเนินงานในรูปแบบบริษัทเอกชน คือ บริษัททางออก เชนเตอร์เทนเมนต์ ร่วมกับองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย โดยแยกอาคารสถานี หอส่งออกจากส่วนบริหารคือ อาคารสำนักงานตั้งอยู่ที่ ถนน เพชรบุรีตัดใหม่ และอาคาร หอส่งตั้งอยู่ที่ ถนน เพชรเกษม กมที่ 18 ตำบลหลักสอง อำเภอ หนองแขม ห่างจาก ถนนจรัญสนิทวงศ์ประมาณ 13 กม.

การแบ่งส่วนดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 14 ส่วน คือ

1. ฝ่ายบริหาร
2. ฝ่ายธุรการ
3. ฝ่ายบัญชี-การเงิน
4. ฝ่ายขายเครื่องรับและบริการ
5. ฝ่ายผลิตรายการ
6. ฝ่ายรายการ
7. ฝ่ายออกอากาศ
8. ฝ่ายข่าว
9. ฝ่ายข่าวเทคนิค
10. ฝ่ายโฆษณา
11. ฝ่ายศิลปกรรมและออกแบบ
12. ฝ่ายประชาสัมพันธ์
13. ฝ่ายชมรมศิลปิน
14. ศูนย์จ้างหิอม

ลักษณะการวางผังของสถานีห้องส่ง

ที่ตั้งของอาคารอยู่ลึกจาก ถนน เพชรเกษม ประมาณ 150 เมตร จัดผังเป็น อาคารหลายหลังตามประโยชน์ใช้สอย ดังนี้

- 1 อาคารห้องส่ง
- 2 อาคารศิลปกรรม
- 3 อาคาร เครื่องส่ง
- 4 หอจอกรด
- 5 เสาอากาศ

อาคารห้องส่งมีลักษณะเป็นอาคารใหญ่สุด ด้านหน้าจัดเป็นโถงพักคอยต้อนรับ และ ส่วนประชาสัมพันธ์ขนาดประมาณ 300 ม^2 ($15 \times 20 \text{ ม.}$) ประกอบด้วยห้องส่งขนาดใหญ่ ประมาณ 4 ห้อง มีขนาดดังนี้

- ขนาด 600 ม^2 (กว้าง 20 ม. ยาว 30 ม. สูง 16 ม.) จำนวน 2 ห้อง
  - ขนาด 400 ม^2 (กว้าง 20 ม. ยาว 20 ม. สูง 16 ม.) จำนวน 2 ห้อง
- ภายในห้องแสดงมีจอภาพยนตร์ขนาดใหญ่สูง 7.5 ม. กว้าง 47 ม. เพื่อฉาย

ภาพยนตร์และใช้เป็น BACK GROUND

ระบบการจัดแสงภายในห้องส่ง

ระบบการจัดแสงภายในห้องส่งแยกเป็น 170 วงจร โดยใช้ระบบบังคับ (ไชแคค คิมเมอร์) กำลังไฟฟ้าทั้งหมดภายในห้องส่งสามารถให้แสงสว่างได้สูงถึง 450,000 แกรงเทียน ทุกวงจรสามารถหรี่และเร่งแสงได้อย่างรวดเร็ว

ระบบปรับอากาศ

ระบบปรับอากาศและส่วน MECHANICAL แยกออกจากเครื่องส่งเพื่อลดการสั่นสะเทือน และใช้การเคลื่อนที่ของ COLLAPSIBLE AIR DUCT สามารถปรับไคตามการขึ้นลงของแสงไฟ

การเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของสถานีโทรทัศน์สี ช่อง 3

ข้อดี

1. ระยะเวลาต่างๆ ในห้องส่งทันสมัย เช่น การใช้หอแอร์ที่สามารถปรับขึ้นลงได้ จะช่วยลดความเสี่ยงเปลืองของพลังงานจากความร้อนของแสงไฟในห้องส่ง
2. ห้องส่งมีความสูงพอเหมาะในการจัดฉาก โดยไม่บังสายตาจากห้อง CONTROL และเกิดผลดีต่อระบบ ACOUSTIC ด้วย
3. การแยกอาคารเครื่องส่งออกไปทำให้สามารถใช้กำลังส่งสูงในการออกอากาศ สามารถแพร่ภาพโทรทัศน์ที่กว้างขวางโดยไม่จำเป็นต้องมีสถานีเครื่องถ่ายทอดสัญญาณ

ข้อเสีย

1. สถานที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากอาคารที่พักของประชาชน
2. ทาง SERVICE ของห้องส่งคับแคบและจำกัด ทำให้ไม่สะดวกในการขนย้ายจากและอุปกรณ์
3. ส่วนคืออุปกรณ์ แยกออกจากห้องส่ง ทำให้ไม่สะดวกในการขนย้ายจาก
4. บริเวณห้องส่งไม่ได้ติดต่อกับส่วนภายนอกโดยตรง ทำให้ต้องใช้เส้นทางร่วมกับทางเข้า

สถานีโทรทัศน์สีของ 9 อสมท.

การดำเนินงานอยู่ในรูปแบบของรัฐวิสาหกิจ คือ องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ตั้งอยู่ที่ ถนนอโศก-ดินแดง ห้วยขวาง กรุงเทพฯ
 สถาปนิก บริษัททีไอเอ็น 103 จำกัด
 วิศวกรโครงสร้าง บริษัท อรุณ ชัยเสรี
 วิศวกรไฟฟ้า ปรับอากาศ และ สุขาภิบาล หจก.ประสาธและวิศวกร

โดยแบ่งเป็นส่วนประกอบใหญ่ ๆ 5 ส่วน คือ

ก. ส่วนที่ทำการ	1,059 ตรม.
ข. ส่วนห้องส่งและฝ่ายช่างเทคนิค	2,393 ตรม.
ค. ส่วนแต่งตัวและห้องพักผ่อนแสง	224 ตรม.
ง. อาคารศิลปกรรมและออกแบบ	750 ตรม.
จ. บริเวณลานจอดรถ	167 คัน

รายละเอียดการใช้เนื้อที่ในส่วนต่าง ๆ

ก. ส่วนที่ทำการ	
1. โถงทางเข้า ส่วนพักรอ และเจ้าหน้าที่แผนกสอบถาม	225 ม ²
2. ห้องพักผ่อนพิเศษ	50 ม ²
3. ฝ่ายรายการ	
3.1 ห้องวางแผนรายการ	80 ม ²
3.2 ห้องทำงานฝ่ายรายการ	320 ม ²
3.3 ห้องตรวจภาพยนตร์	48 ม ²
3.4 ห้องเก็บฟิล์มภาพยนตร์	24 ม ²
4. ฝ่ายข่าว	
4.1 ห้องวางแผนข่าว	96 ม ²
4.2 ห้องทำงานฝ่ายข่าว	152 ม ²

4.3 ห้องถ่ายฟิล์ม คัดต่อ ตรวจจับฟิล์ม	64 ม ²
ช. <u>ฝ่ายช่างเทคนิคและห้องส่ง</u>	
1.1 ห้องส่ง 1	768 ม ²
1.2 ห้องส่ง 2	260 ม ²
1.3 ห้องส่ง 3	96 ม ²
1.4 ห้องส่ง 4	120 ม ²
ห้องเก็บกล้องและส่วนบำรุงรักษา	66 ม ²
ห้องเก็บอุปกรณ์แสง	90 ม ²
ห้องเก็บไมโครโฟนและอุปกรณ์ในห้องส่งมี 2 ห้อง รวม	32 ม ²
ห้องโถงกลางสำหรับปฏิบัติงาน	110 ม ²
ห้องควบคุม	
6.1 ห้องควบคุมงาน (MASTER CONTROL)	48 ม ²
6.2 ห้องควบคุมห้องส่ง 1	96 ม ²
6.3 ห้องควบคุมห้องส่ง 2	60 ม ²
6.4 ห้องควบคุมห้องส่ง 3, 4	60 ม ²
ห้องเครื่องเทปและเก็บเทป (VEDEO TAPE BOOM)	78 ม ²
ห้องฉายภาพยนตร์และสไลด์ (TELECINE)	72 ม ²
ห้องพากย์ 2 ห้อง รวม	48 ม ²
ห้องประกาศและอ่านสไลด์ (ANNCE)	7.5 ม ²
ห้องส่ง เอฟ. เอ็ม. . เครื่องส่งและเก็บแผ่นเสียง	24 ม ²
ห้องอุปกรณ์ภาพและเสียง (CENTRAL APPARATUS RM.)	46 ม ²
ห้องพัสดุช่างและบำรุงรักษา (ELECTRONIC MAINTENANCE)	70 ม ²
ห้องเครื่องแสง (DIMMER) 2 ห้อง รวม	50 ม ²
ห้องประชุมช่าง	40 ม ²
ห้องทำงานช่าง 2 ห้อง รวม	48 ม ²

ค. ห้องแต่งตัว, ห้องพักผ่อน

1. ห้องแต่งตัว ห้องอาบน้ำ ห้องนำชาย-หญิง	120 ม ²
2. ห้องพักผ่อน	60 ม ²
3. ห้องพักรอสำหรับผู้ติดตาม	44 ม ²

ง. อาคารศิลปกรรมและออกแบบ พื้นที่รวม 780 ม² แบ่งออกเป็น

1. ห้องหัวหน้าฝ่ายและธุรการ	30 ม ²
2. ห้องแผนกออกแบบ, สร้างฉาก	60 ม ²
3. ห้องแผนกออกแบบ, สร้างฉาก	82 ม ²
4. ห้องเก็บเครื่องมือช่าง	12 ม ²
5. ห้องพัสดุประกอบฉาก	100 ม ²
6. ห้องเก็บพัสดุรายการสต	12 ม ²
7. โรงประกอบฉาก	400 ม ²
8. ห้องเครื่องปรับอากาศและไฟฟ้า	80 ม ²

จ. บริเวณจอดรถ

1. ที่จอดรถถ่ายทอที่มีหลังคาคลุม	2 คัน
2. ลานจอดรถทั่วไป	120 คัน
3. ลานจอดรถเจ้าหน้าที่	40 คัน
4. ลานจอดรถโดยสาร	5 คัน

ลักษณะการวางผังอาคาร

ในคานการวางตำแหน่งอาคารนั้นได้เว้นที่ว่างไว้ข้างหน้าของอาคาร เป็นบริเวณจอดรถ โดยใช้ลานจอดรถเป็นตัวยุช่วยเพิ่มจุดเด่นแก่อาคาร เมื่อมองจาก ทางด้านเขาลานจอดรถ มีการปลูกต้นไม้เพื่อร่มรื่นและช่วยลดความร้อน ที่จอดรถ ของอาคารแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ที่จอดรถสำหรับผู้มาติดต่อ และ นักแสดงกับที่จอด รถสำหรับนักข่าวที่อยู่ด้านข้างอาคาร ซึ่งช่วยให้สามารถติดต่อไต่ถามเร็วและสะดวก ในกรณีรีบด่วน

เนื่องจากอาคารห้องส่ง เป็นส่วนที่ไม่ต้องการเสียงรบกวน จึงได้แยก ส่วนอาคารศิลปกรรมออกจากอาคารส่ง โดยใช้ถนนกว้าง 10.00 เมตร เพื่อใช้ในการขนส่งพัสดุขนาดใหญ่เข้าสู่อาคารทั้งสอง

เสียงรบกวนจากอาคารศิลปกรรม

ผู้เข้าชมและบุคคลภายนอก

ทางส่งพัสดุของ

นักแสดงและผู้เกี่ยวข้อง

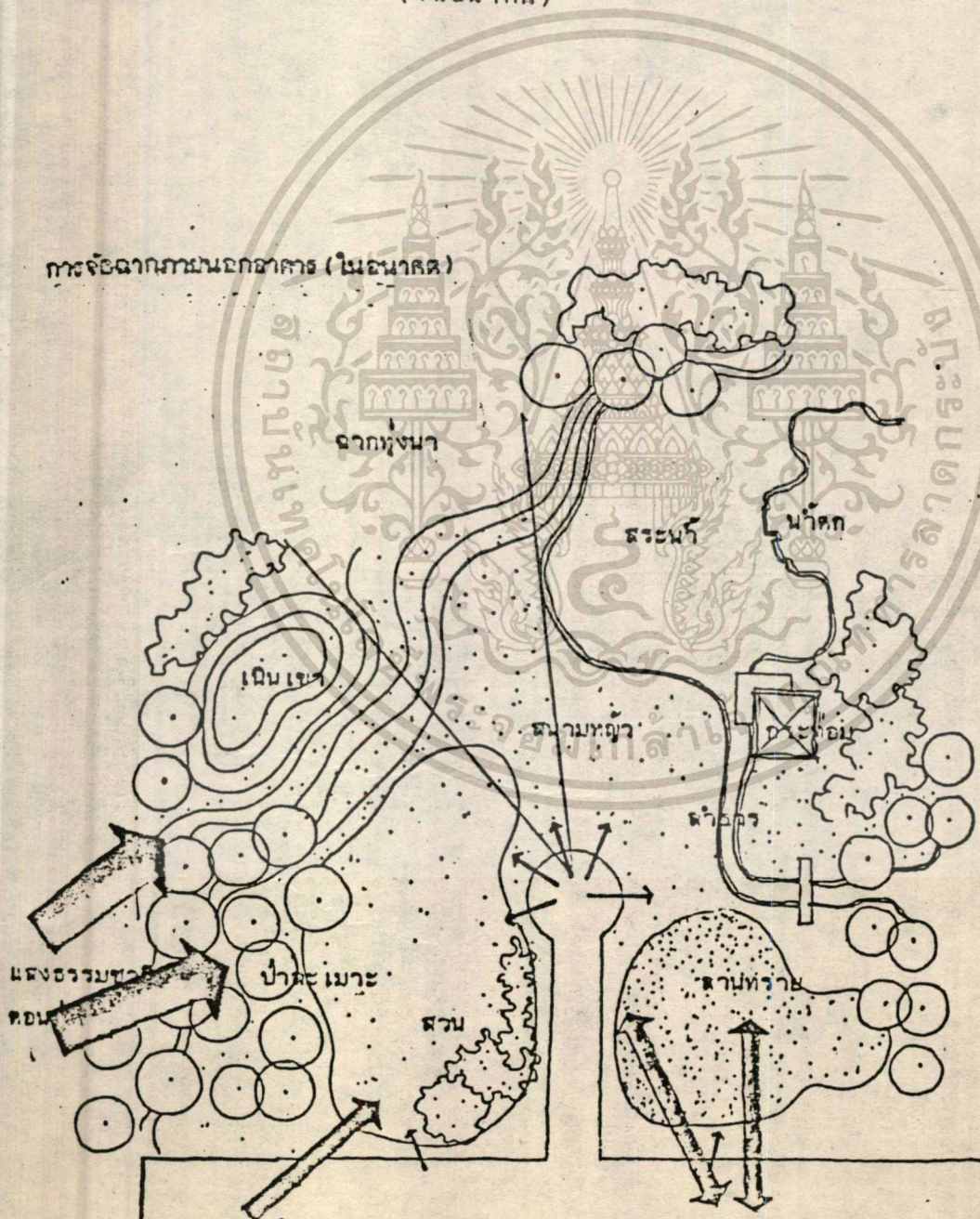
การเคลื่อนย้ายจากเขาห้องส่ง

ทางออกนักข่าว

ควบคุมโรงประกอบฉากโคจากห้องทำงานหัวหน้าฝ่ายศิลปกรรม

มีการเตรียม out door studio เพื่อใช้ส่วนในการเป็นฉากภายนอกอาคาร ในการถ่ายทำภาพยนตร์เพื่อละคร โดยจัดเป็นส่วนที่โอบรรยากาศต่างทางเนินเขา ป่าละเมาะ น้ำตก ลำธาร ฯลฯ ซึ่งตำแหน่งกล้องจะสามารถจัดมุมต่าง ๆ โดยมีการจัดทางเดินกล้องไว้พร้อม และยังคงเปิดเป็นที่โล่งบางที่เพื่อให้ถ่ายที่คืน ประกอบด้วย

การจัดฉากภายนอกอาคาร (ในอนาคต)

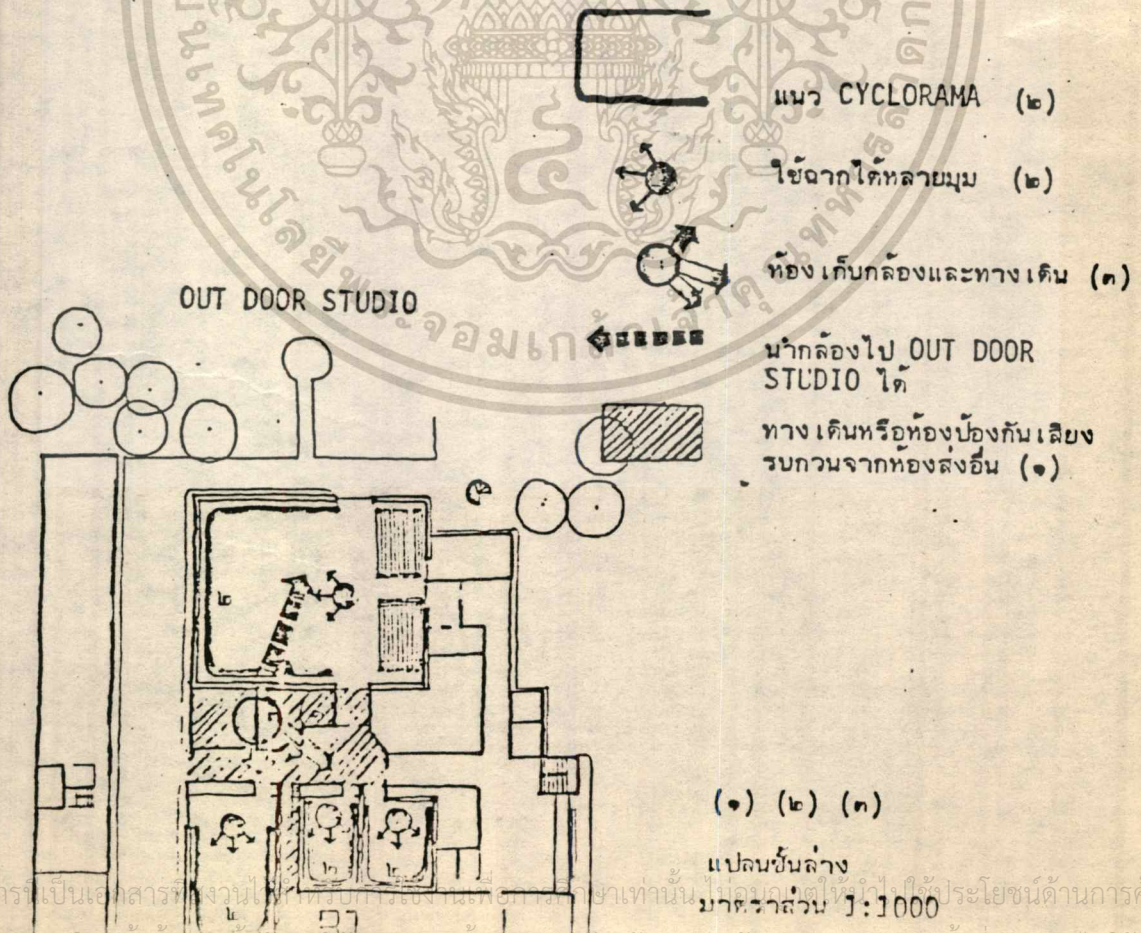
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่พิมพ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คคแปลงอาคาร

แปลนอาคารโคจกัแยกออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆคือ 1. อาคารห้องส่งและสำนักงาน
2. อาคารศิลปกรรม

อาคารห้องส่งและสำนักงาน

1. แยกห้องส่งต่าง ๆ ออกจากกัน โดยมีห้องอื่นหรือทวงเดินกัน ทำให้สามารถใช้ห้องส่งอย่างน้อย 3 ห้องได้ในขณะเดียวกัน โดยไม่มีเสียงรบกวนถึงกัน แม้จะเป็นการบรรเลงโดยวงดุริยางค์ทั้งวงก็ตาม
2. จัดทางเข้า-ออกห้องส่งและห้องควบคุมอยู่ในคานแคบเพียงคานเดียวของห้องส่ง ทำให้มีผนังกันอีก 3 คานซึ่งใช้จัดฉากและทำไซโครรามาไคยาวเพียงพอ
3. จัดส่วนเก็บกล้องและอุปกรณ์แสงไว้ที่ส่วนกลาง ทำให้สามารถใช้ร่วมกันได้ โดยสะดวกทุกห้องส่ง และในอนาคตหากจัดทำส่วน out door studio แล้วก็สามารถนำกล้องไปใช้โดยผ่านห้องส่ง 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่งานไฟฟ้าหรือการเชิงพื้นที่ของภาควิชาเท่านั้น ไม่ควรนำออกไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ทำแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แปลนอาคาร

อาคารโคจักษ์แยกออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

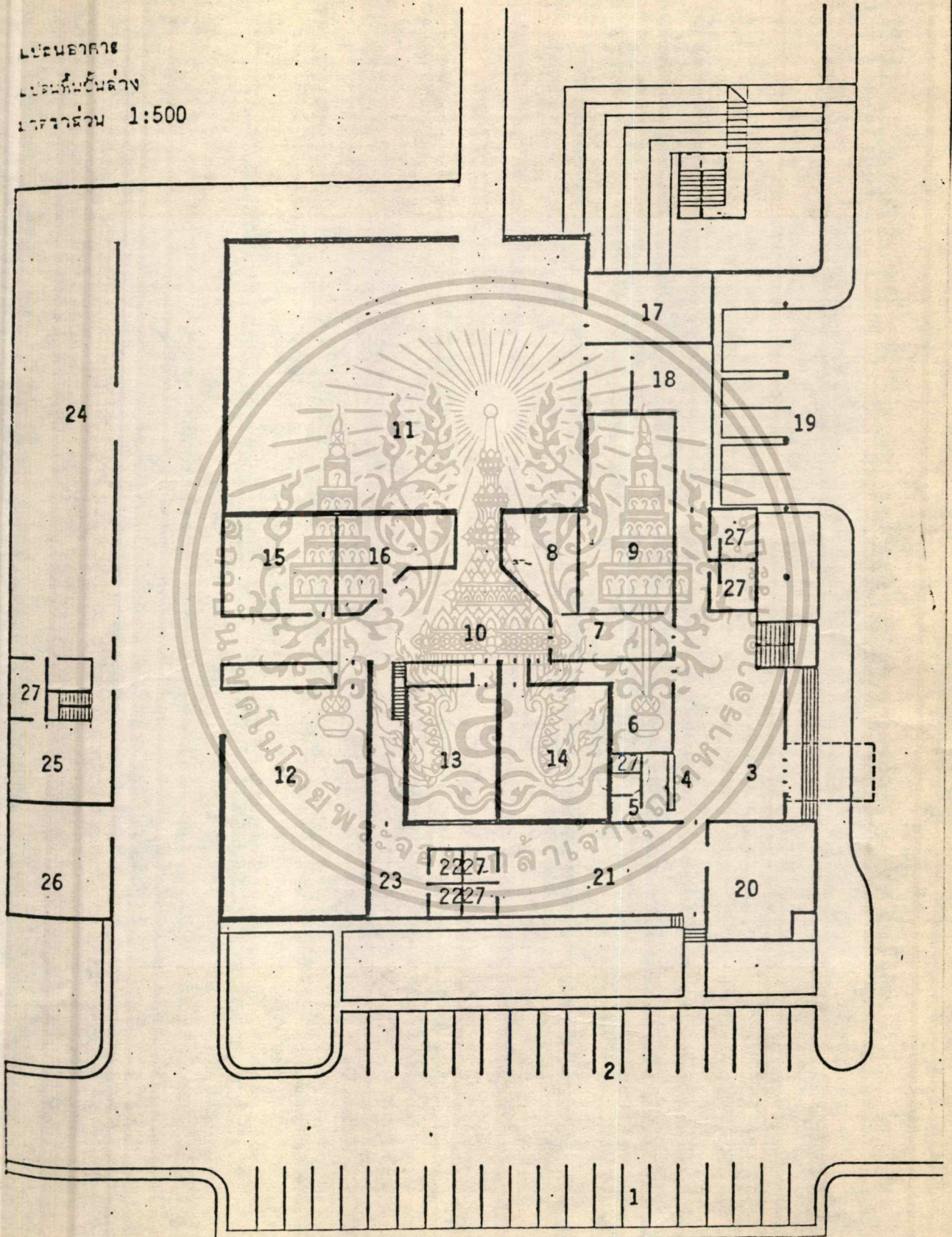
1. อาคารห้องส่งและสำนักงาน
2. อาคารศิลปกรรม

อาคารห้องส่งและสำนักงาน

แยกห้องส่งต่าง ๆ ออกจากกัน โดยมีห้องอื่นหรือทางเดินกัน ทำให้สามารถไขห้องส่งอย่างน้อย 3 ห้องได้ในขณะเดียวกัน โดยไม่มีเสียงรบกวนถึงกัน แม้จะเป็นการบรรเลงโดยวงดุริยางค์ทั้งวงก็ตาม

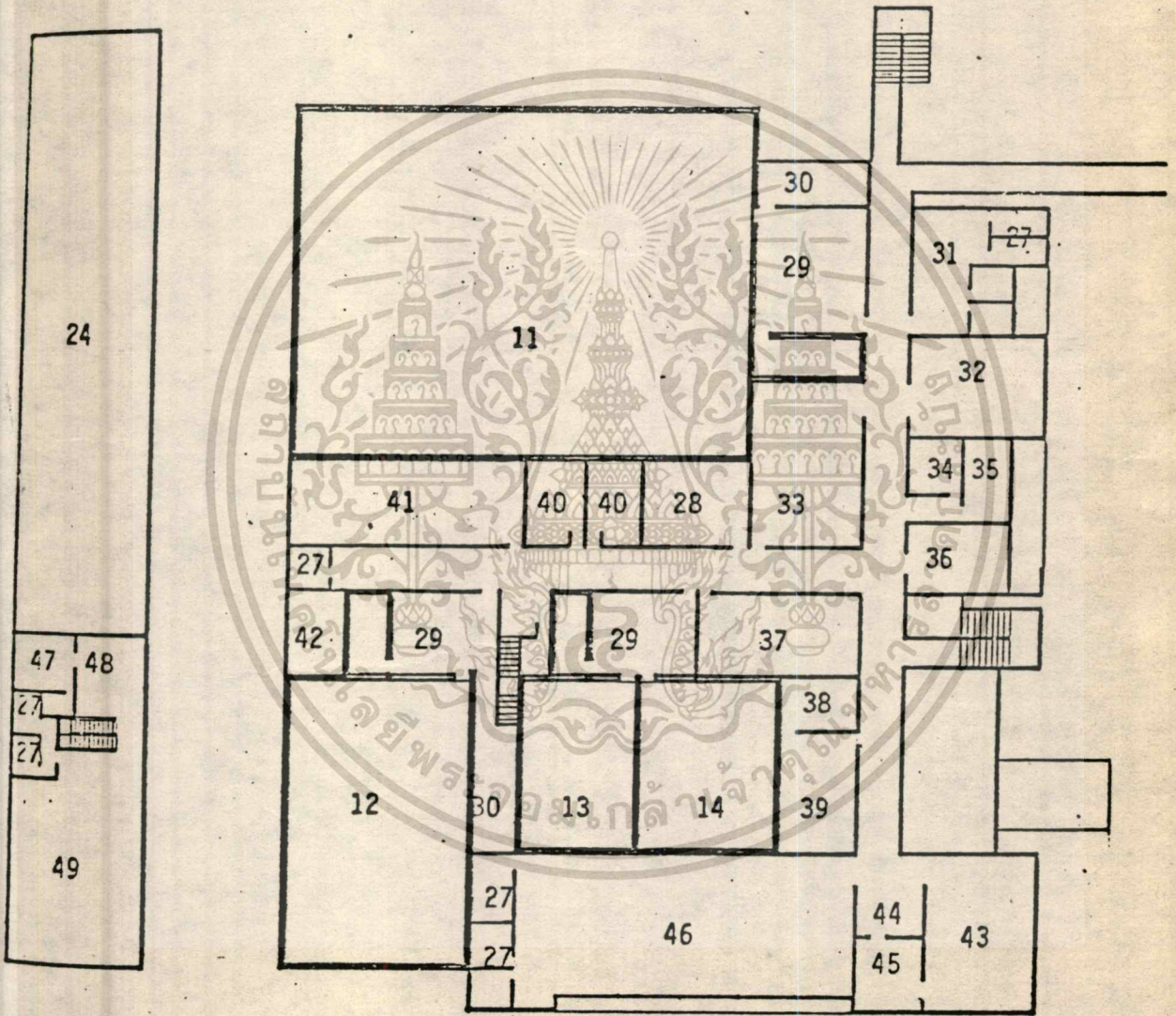
จัดทางเข้า-ออกห้องส่งและห้องควบคุมอยู่ในคานแคบเพียงคานเดียวของห้องส่ง ทำให้มีผนังกันอีก 3 คานซึ่งไขจักษ์ฉากและทำไขโครรามาไคยาวเพียงพอ จักส่วนเก็บกลองและอุปกรณ์แสงไว้ที่สวนกลาง ทำให้สามารถไขรวมกันได้โดยสะดวกทุกห้องส่ง และในอนาคตหากจักทำสวน OUT DOOR STUDIO แล้ว ก็สามารถนำกลองไปไขไคไคโดยผ่านห้องส่งได้

เลขหมายอาคาร
เลขพื้นที่ชั้นล่าง
มาตราส่วน 1:500

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบพิมพ์ซอง
มาตราส่วน 1:500

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พินชั้นล่าง

1. บริเวณจอดรถเจ้าหน้าที่
2. บริเวณจอดรถนักศึกษา
3. โถงทางเข้า
4. แฉกต้อนรับ
5. ห้องพนักงานโทรศัพท์
6. ห้องรับรองแขกพิเศษ
7. ห้องพักรอ
8. ห้องพนักงานแสดง
9. ห้องแคงตัวนักแสดง
10. ห้องกลาง
11. ห้องส่ง 1
12. ห้องส่ง 2
13. ห้องส่ง 3
14. ห้องส่ง 4
15. ห้องเก็บอุปกรณ์แสง
16. ห้องเก็บกล้อง
17. ห้องเก็บเก้าอี้
18. ทางเข้าชุมชน
19. บริเวณจอดรถสายตอก
20. ฝ่ายวางแผนข่าว
21. สำนักงานข่าว
22. ห้องล้างฟิล์ม
23. ห้องตัดคอปิแมต
24. ฝ่ายสร้างฉาก
25. ห้องเครื่อง
26. ห้องเก็บของ
27. ห้องน้ำ

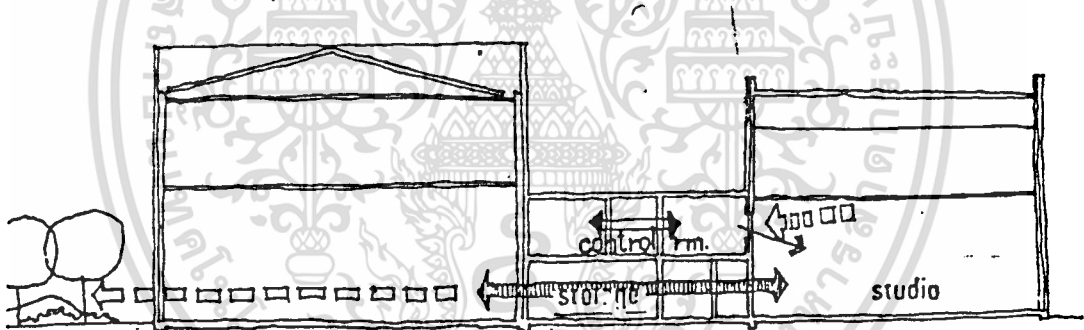
พินชั้นล่าง

11. ห้องส่ง 1
12. ห้องส่ง 2
13. ห้องส่ง 3
14. ห้องส่ง 4
15. ฝ่ายสร้างฉาก
16. ห้องน้ำ
17. ห้องควบคุมรวม
18. ห้องควบคุม
30. ห้องเครื่องแสง
31. ห้องพักช่าง
32. ห้องพัสดุช่าง
33. ห้องอุปกรณ์ภาพ เสียง
34. ห้องทำงานช่าง
35. ห้องหัวหน้าช่าง
36. ห้องประชุมช่าง
37. ห้องฉายภาพยนตร์ สเตจ
38. ห้องเก็บฟิล์ม
39. ห้องตรวจภาพยนตร์
40. ห้องพากย์
41. ห้องเทป
42. ห้องวิทยุ
43. ห้องวางแผนรายการ
44. ห้องเลขานการ
45. ห้องผู้บริหาร
46. ฝ่ายรายการ
47. หัวหน้าฝ่ายศิลปกรรม
48. ฝ่ายบริการ 49. แผนกกราฟฟิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ห้องควบคุมต่าง ๆ สำหรับห้องส่งและเจ้าหน้าที่ทางเทคนิค ใต้จัดไว้ที่ส่วนกลาง แยกออกจากส่วนต่าง ๆ ของอาคารโดยเด็ดขาด มีทางเชื่อมคอนกรีตทำให้ควบคุมได้โดยง่าย แต่ขณะเดียวกันใ้ค้ำึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างห้องควบคุมต่าง ๆ ทั้ง ๆ ในแง่ของความสะดวก รวดเร็วในการใช้สอย และความประหยัดในการเดินสายสำหรับแสง - เสียง - ภาพ และอุปกรณ์ทางเทคนิคให้มีระยะสั้นที่สุด

- เพราะความจำเป็นที่คองป้องกันฝุ่นตะอองในส่วนช่างเทคนิค จึงได้เตรียมที่สำหรับถอดและเก็บรองเท้าไว้ทุกทางเข้าออกส่วนนี้

- ➡ สะดวกในการใช้อุปกรณ์ร่วมกัน
- ◻◻➡ แสงจากห้องส่ง ครอบคลุมผู้ควบคุม
- ➡ มีความสัมพันธ์ระหว่างห้องควบคุม
- ➡ มองเห็นห้องส่งจากห้องควบคุมได้

รูปตัด มาตรฐาน 1:500

7. จัดวางตำแหน่งห้องทำงานฝ่ายข่าวไว้ชั้นล่าง เปิดสู่ถนนและที่จอดรถใต้โดยตรง ทำให้สะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

การศิลปกรรม

1. แยกอิสระจากอาคารห้องส่ง เพื่อป้องกันเสียงรบกวนแต่ยังสามารถเคลื่อนย้ายจากเช่าห้องส่งใต้โดยสะดวก
2. มีถนนผ่านกลางระหว่างอาคารศิลปกรรมและอาคารห้องส่ง เพื่อให้ขนส่งวัสดุต่าง ๆ ใต้โดยง่ายและอาจใช้เป็นที่ทำงานจากใต้ในกรณีรีบด่วน
3. รวมส่วนทำงานแผนกกราฟิก แผนกออกแบบฉากและห้องทำงานหัวหน้าฝ่ายเช่าด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการประสานงาน และการควบคุมการทำงาน
4. จัดห้องเครื่องปรับอากาศไว้เหนืออาคารศิลปกรรมส่วนกลาง เพื่อให้เกินต่ออากาศไค้สั้นและประหยัดที่สุด

ลักษณะการใช้วัสดุก่อสร้าง

1. ในส่วนห้องส่ง

พื้น

ใช้พื้น ค.ส.ด. ถ้าย่นำหนักลงคน นั่งบนฉากควยแอสฟัลติก ทำให้สามารถยึกหยุนไค้ก็ ไม่กระคางเกินไป เมื่อฉากเลื่อนกลอง และยังสามารถทนค่อแรงกระแทกจากการชุกชื่ค่อัน เกิดจากการประกอบฉากควย

ผนัง

ก้อทอนกรีทบลอค 2 ชั้น เว้นช่องกลางเพื่อให้เป็นฉนวนกันเสียงรบกวนจากรายการภายนอกภายในกรุกควยเขอะหนา 1" เพื่อช่วยกันเสียงสะท้อนซึ่งทับควยฉากตาข่ายซึ่งนอกจากจะช่วยยึกเบาะแล้วยังช่วยกันคลื่นรบกวนภายในห้องส่งใต้เป็นอย่างดี

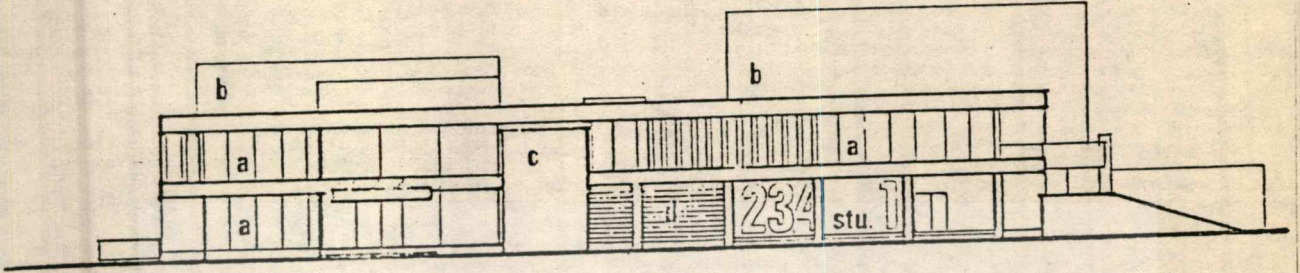

หลังคา

ใช้โครงสร้างเหล็ก TRUSS มุงด้วยแผ่นสกรามีคหนา 2" ปูทับด้วยใยแก้ว
 ทาพ่นโคตและพาสติกเหลว ซึ่งนอกจากจะป้องกันความร้อนไฟและมีน้ำหนัก
 เบาแล้ว ยังช่วยลดเสียงอันเกิดจากฝนตกได้เป็นอย่างดีซึ่งหลังคากระเบื้อง
 ธรรมดาทำไม่ได้

แบบขยายการไขว้สัค, พื้น, ผนัง, หลังคา ในห้องส่ง

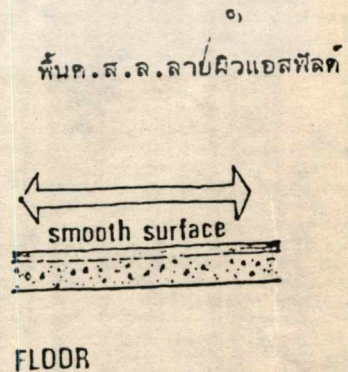
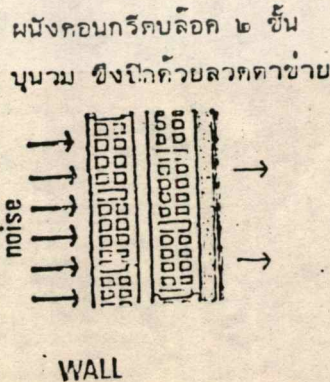
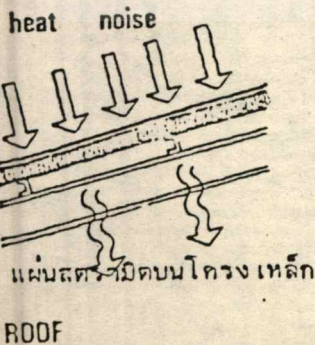
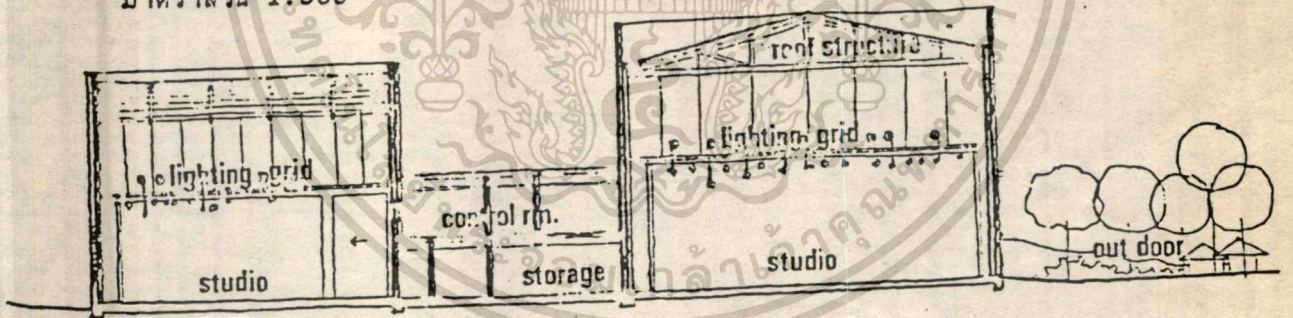
รูปด้านหน้า

มาตราส่วน 1:500

- a PREFABRICATED CONCRETE PANEL
- b ผนังก่อคอนกรีตบล็อก ๒ ชั้น ทาสีเคลือบกันน้ำ
- c ผนังค.ส.ล. ไขว้ผิวไม้แบบ ทาสี
- d ผนังก่อคอนกรีตบล็อก ทาสี ประดับด้วยกราฟิฟิคสีสด

รูปตัดผ่านห้องส่ง ๑ และ ๒

มาตราส่วน 1:500

๔. ในส่วนอาคารอื่น ๆ ทั่วไป

พื้น

พื้นส่วนทำงานโดยทั่วไป ค.ส.ล. ปูผิวกระเบื้องยาง

พื้นโถงทางเข้าและส่วนพักรอ ค.ส.ล. ปูผิวกระเบื้องหินเผา

พื้นห้องควบคุม ค.ส.ล. ปูพรมอัด

พื้นห้องส่ง ค.ส.ล. ลากผิวแอสฟัลต์

พื้นโรงประกอบฉาก ค.ส.ล. ผนังฉนวน

ผนัง

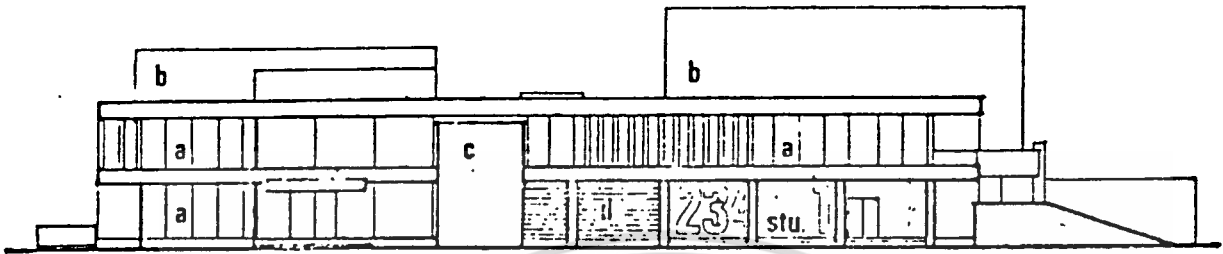
ผนังคอนกรีตหล่อสำเร็จ (PREFABRICATED CONCRETE PANEL) ไม่ทาสี
ฉักฉิมหว่าให้เหมาะสม บางช่วงที่บางช่วงเปลี่ยนมุมเป็นฉากกันแคบ ทั้งนี้
ขึ้นอยู่กับหน้าที่ใช้สอยและทิศทางของอาคารการใช้ผนังในลักษณะนี้นอกจาก
ประหยัดเวลาในการก่อสร้างและมีราคาถูกลงแล้ว ยังไม่ต้องการการดูแล
รักษามากนัก

ผนังก่อคอนกรีตบล็อก ไม่ฉาบผิวแต่ทาสีเคลือบกันน้ำและความชื้น การใช้
ผนังชนิดนี้ช่วยกันเสียงได้มาก ก่อสร้างง่ายและประหยัด

ผนังคอนกรีตเสริมเหล็ก เหนียวฉาบผิวไม่แบบ ทาสี ถึงแม้จะมีราคาสูงกว่า
ผนังก่ออิฐฉาบปูนบ้าง แต่ก็มีส่วนน้อยเพื่อช่วยลดความยาวและจังหวะ
ที่ซ้ำซากของอาคารผนังก่อคอนกรีตบล็อก ไม่ฉาบผิว ทาสีเรียบและเขียนชื่อ
บอกห้องส่งด้วยสีสีก เพื่อให้เป็นที่สังเกตสำหรับนักแสดงหรือผู้ชมที่ไม่เคยมา
สถานที่ ทั้งยังช่วยประหยัดอาคารให้หน้าสนใจโดยไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

หลังคา

ใช้โครง ค.ส.ล. มุงกระเบื้องรางใหญ่ รางน้ำ ค.ส.ล. หลังคาห้องส่ง
โครงเหล็กมุงแผ่นสตรามิค ปูทับด้วยใบแก้วและฟิล์มโกลด์หลังคาอาคารศิลปะ
กรรมโครง ค.ส.ล. มุงกระเบื้องลอนคู่

รูปกานหนา

มาตราส่วน 1:500

- a PREFABRICATED CONCRETE PANEL
- b ผนังก่อคอนกรีตบล็อก 2 ชั้น ทาสีเคลือบฉนวน
- c ผนังค.ส.ล. ไขว้ไม้แบบ ทาสี
- d ผนังก่อคอนกรีตบล็อก ทาสี ประทับควยกราฟิกลีสลก

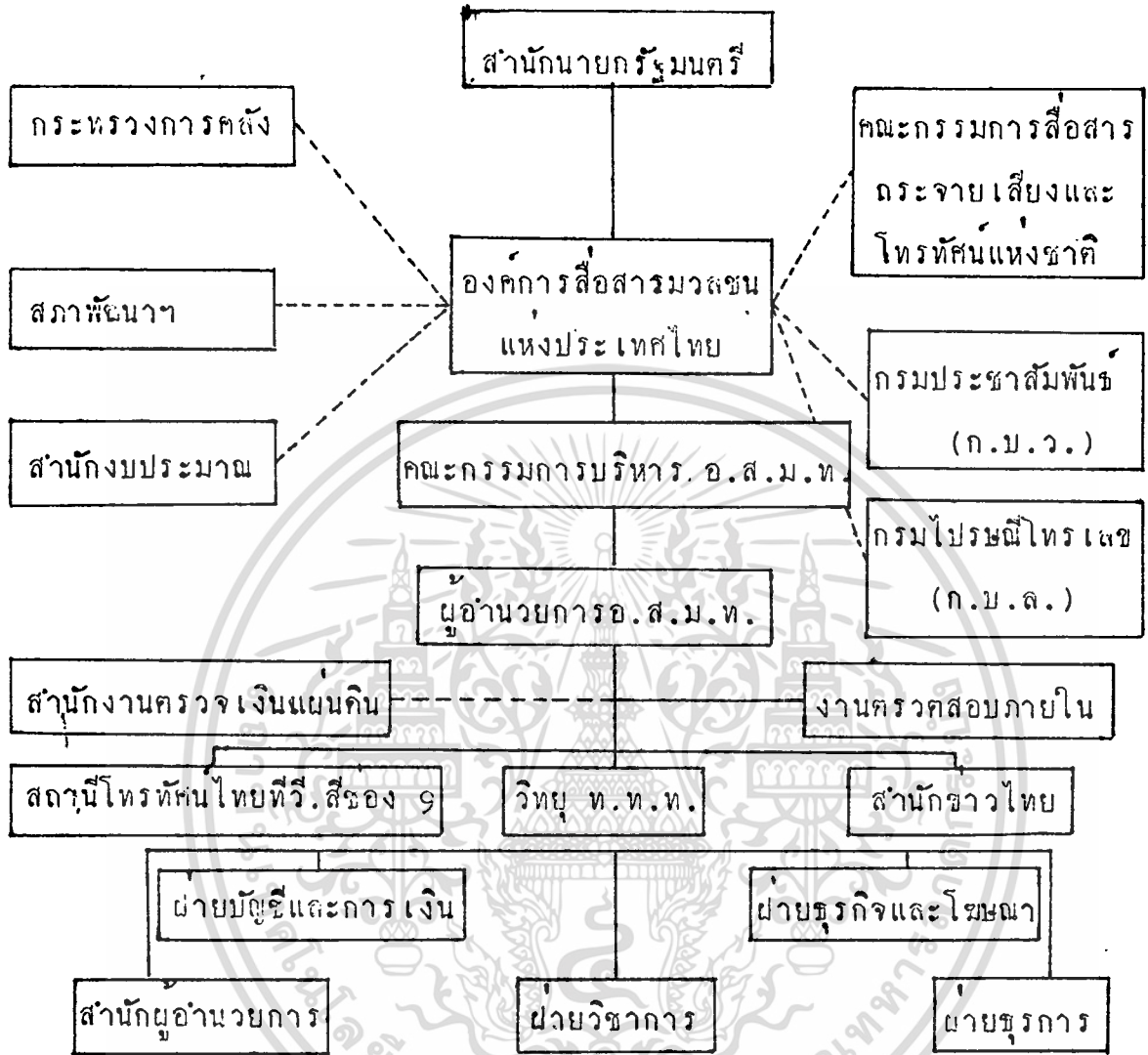
ข้อดีของอาคาร 1. การจัดส่วนต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันใกล้ชิด ทำให้การติดต่อประสานงาน รวมทั้งการเชื่อมต่องานระบบเทคนิคใ้ผลสมบูรณ์

2. การแยกอาคารศิลปกรรมออกจากตัวห้องส่งช่วยลดการรบกวนจากเสียงและเพิ่มพื้นที่ประกอบฉากในกรณีพิเศษ

ข้อเสียของอาคาร 1. หลังคาเชื่อมระหว่างห้องส่งกับอาคารศิลปกรรมมีขนาดไม่เพียงพอ ทำให้การทำงานไม่สะดวกในกรณีที่ฝนตก

2. การไขว้ของค้ำประกอบบางอย่างร่วมกัน เช่น ห้องแต่งตัวนักแสดง ทำให้มีการตักกันและเกิดความวุ่นวายภายในของนักแสดงซึ่งแตกต่างกันตามประเภทของห้องส่ง

3. ทางขนฉากเข้าสู่ห้องส่งใหญ่ค่อนข้างไกล เนื่องจากอ้อมห้องส่ง เพื่อให้มีการเจาะช่องประตูน้อยที่สุด

_____ สายการควบคุมบังคับบัญชาทางตรง
 - - - - - สายการควบคุมประสานงานกับส่วนราชการอื่น

ที่มา : องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

แนบภูมิที่ แสดงการแบ่งสายงานบริหารของ อสมท. ซึ่งเกี่ยวข้องกับช่อง 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารสำนักงานเทคโนโลยีทางการศึกษา มสธ.

ความเป็นมา

อาคารสำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา มสธ. เป็นอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อจุดประสงค์เฉพาะในการนอกระบบการสอนทางไกลประเภท วิทยุกระจายเสียง, วิทยุโทรทัศน์และโสตทัศนวัสดุ เนื่องจากการก่อสร้างอาคารสำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา จำเป็นต้องใช้งบประมาณในการก่อสร้างตลอดจนวัสดุอุปกรณ์เทคนิคมาก ทางมหาวิทยาลัยจึงขอความร่วมมือในรูปการช่วยเหลือจากรัฐบาลผู้ปกครองในการก่อสร้างอาคารส่วนปฏิบัติการและอุปกรณ์เทคนิค เพื่อเป็นการลดค่าช่วยเหลือทางฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยจึงแบ่งส่วนของสำนักฯ ออกเป็น 2 ส่วน คือ

- ส่วนอาคารที่ทำการ
- ส่วนอาคารปฏิบัติการ (EBPC.)

ปัจจุบันอาคารที่ทำการของสำนักเป็นไปในรูปที่ทำการชั่วคราวอยู่ภายในอาคารที่จอดรถชั้น 11 ของโรงแรมเอเชียราชเทวี ซึ่งอาคารที่ทำการถาวรกำลังอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง ตั้งอยู่บริเวณที่ทำการถาวรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งอยู่ที่ท่าบลูทั้งสองห้องแถวสีกัน เขตบางเขน ส่วนอาคารสอนปฏิบัติการ ปัจจุบันก่อสร้างเสร็จแล้วและใช้ดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ ตั้งอยู่ ณ ที่ทำการถาวรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ผู้ออกแบบและวิศวกร

เนื่องจากเป็นโครงการช่วยเหลือจากรัฐบาลผู้ปกครองแบบและวิศวกร จึงเป็นบริษัทจากประเทศญี่ปุ่นเองตามนโยบายการช่วยเหลือ

รายละเอียดการใช้พื้นที่ในอาคาร

การศึกษารายละเอียดของอาคารสำนักเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเฉพาะอาคารส่วนปฏิบัติงาน (EBPC) เท่านั้นทั้งนี้เนื่องจากอาคารส่วนที่ทำการกำลังอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง โดยจะแบ่งเป็น 3 ชั้น ในแต่ละชั้นซึ่งมีการใช้พื้นที่ ดังนี้

พื้นที่ 1

ขนาดพื้นที่ (ตร.ม.)

1. ห้องส่ง 1	240	"
2. ห้องส่ง 2	120	"
3. ห้องส่ง 3	120	"
4. ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ผลิตรายการ	110	"
5. ห้องประชาสัมพันธ์	30	"
6. ห้องโถงรับรอง	240	"
7. ห้องชมและเตรียมการแสดง	90	"
8. ห้องเตรียมเครื่องมือ	6	"
9. ห้องแต่งหน้า	45	"
10. ห้องแต่งตัวและเก็บเสื้อผ้า	30	"
11. ห้องอาบน้ำ	15	"
12. ห้องเก็บกล่อง	30	"
13. ส่วนป้องกันเสียง (SOUNDLOCK)	10	"
14. ห้องพักเตรียมฉาก	210	"
15. โรงงานทำฉาก	115	"
16. ห้องพักเจ้าหน้าที่โรงงานทำฉาก	30	"
17. ห้องเครื่องไฟฟ้า-ปรับอากาศ	60	"
18. ห้องเครื่องบัน	15	"
19. ห้องหัวหน้าอาคาร	24	"
20. ห้องน้ำ-ส้วม	15	"
21. ส่วนขน-ส่งพัสดุ	45	"
22. โถงทางเข้า	30	"
รวมเป็นพื้นที่ในชั้น 1	1,630	"

พื้นที่ 2

ขนาดพื้นที่ (ตร.ม.)

1. ห้องควบคุมห้องส่ง 1	60	"
2. ห้องส่งสำหรับประกาศหรืออ่านข่าว	30	"
3. ห้องเครื่องแสง	30	"
4. ห้องควบคุมห้องส่ง 2	60	"
5. ห้องควบคุมห้องส่ง 3	60	"
6. ชุดห้องเครื่อง-ห้องเครื่องอีก	60	"
-ห้องเครื่องควบคุม	60	"
-ห้องฉาย	60	"
7. ห้องเก็บม้วนเทป	24	"
8. ห้องซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์เทคนิค	50	"
9. ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิค	150	"
10. ห้องเครื่องปรับอากาศ	60	"
11. ห้องน้ำ-ส้วม	40	"
รวมเป็นพื้นที่ในชั้น 2	744	"

พื้นที่ 3

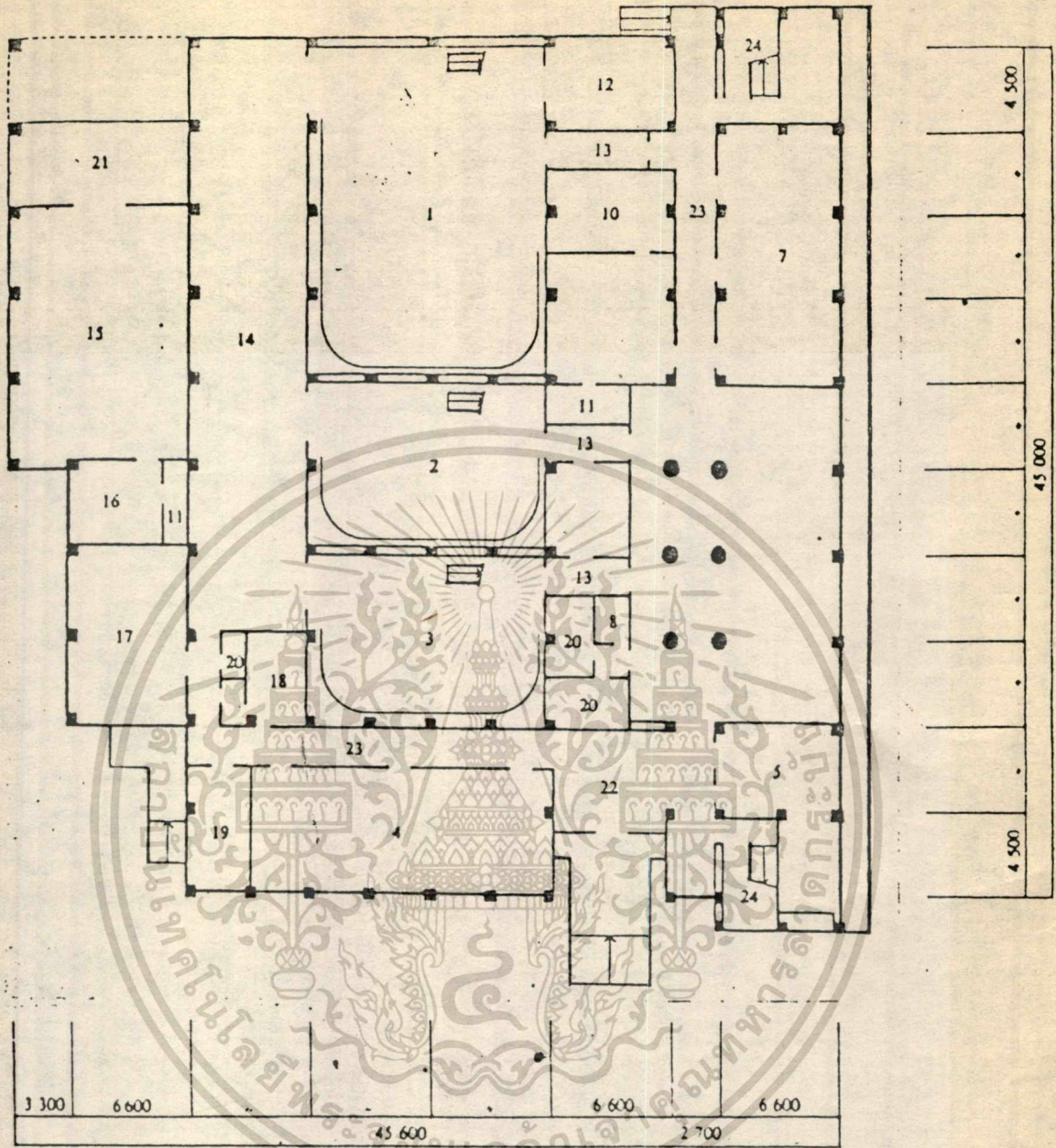
ขนาดพื้นที่ (ตร.ม.)

1. ห้องอัครายการวิทยุ 1	85	"
2. ห้องอัครายการวิทยุ 2	85	"
3. ห้องอัครายการวิทยุ 3	15	"
4. ห้องอัครายการวิทยุ 4	15	"
5. ห้องอัครายการวิทยุ 5	15	"
6. ห้องอัครายการวิทยุ 6	15	"
7. ห้องควบคุมห้องอัครายการ 1	27	"
8. ห้องควบคุมห้องอัครายการ 2	27	"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.	ห้องควบคุมห้องอัครายการ 3	15	"
10.	ห้องควบคุมห้องอัครายการ 4	15	"
11.	ห้องควบคุมห้องอัครายการ 5	15	"
12.	ห้องควบคุมห้องอัครายการ 6	15	"
13.	ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิตรายการวิทยุ	60	"
14.	ห้องรับรอง (LOUNGE)	149	"
15.	ห้องชมเตรียมตัวจักรายการ	60	"
16.	ส่วนป้องกันเสียง	10	"
17.	ห้องเรียบเรียงตัดต่อ	30	"
18.	ห้องเก็บเทป	30	"
19.	ห้องเตรียมเครื่องมือ	10	"
20.	ห้องประชุม	24	"
21.	ห้องพักเจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิตรายการ	24	"
22.	ห้องบูกว่ากับรายการวิทยุ	45	"
23.	ห้องผู้เชี่ยวชาญ	24	"
24.	ห้องทำงานเจ้าหน้าที่เทคนิควิทยุ	90	"
25.	ห้องเครื่องปรับอากาศ 1	240	"
26.	ห้องเครื่องปรับอากาศ 2	30	"
27.	ห้องน้ำ-สวม	30	"
	รวมเป็นที่โนชั้น 3	1,200	"
	รวมพื้นที่ทั้ง 3 ชั้น	3,574	"

- 1. STUDIO TV - 1
- 2. - - 2
- 3. - - 3
- 4. PRODUCTION STAFF ROOM
- 5. RECEPTION & ADMINI. STAFF ROOM
- 6. LOUNGE/MEETING
- 7. REHEARSAL ROOM
- 8. PANTRY
- 9. MAKE-UP ROOM
- 10. DRESSING/COSTUME STORE
- 11. SHOWER ROOM
- 12. CAMERA STORE
- 13. SOUND LOCK
- 14. SETTING AREA
- 15. WORKSHOP
- 16. WORKERS ROOM
- 17. ELECTRICITY ROOM
- 18. PUMP ROOM
- 19. BUILDING MAKE-UP ROOM
- 20. LAVATORY
- 21. UNLOADING DECK
- 22. ENTRANCE
- 23. CORRIDOR
- 24. STAIRCASE

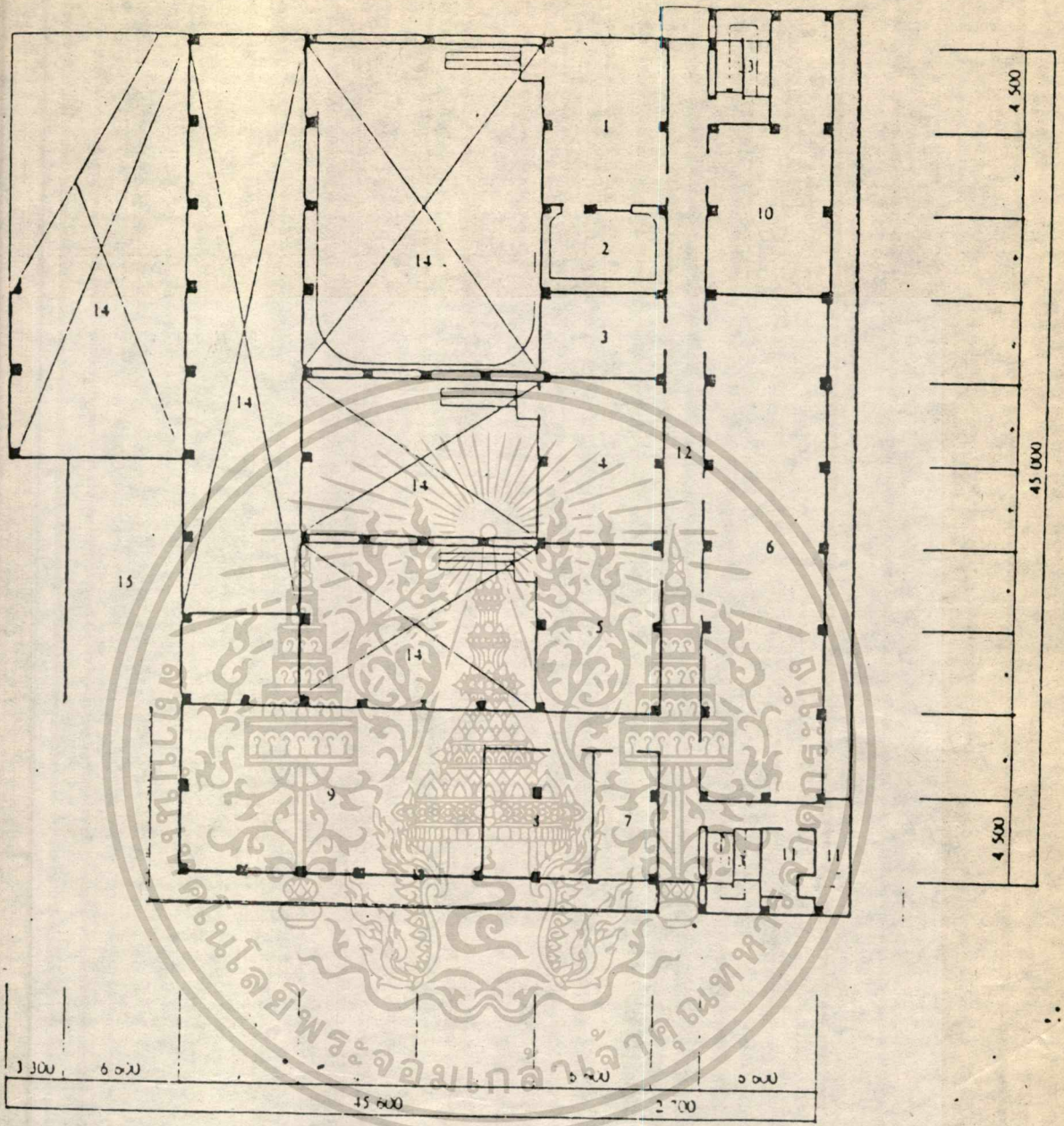
1F Plan

EBPC STOU

INTERNATIONAL BROADCASTING - PRODUCTION CENTER

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของส่วนวิชาที่ให้บริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1. CONTROL ROOM TV -1
- 2. ANNOUNCE STUDIO
- 3. DIMMER ROOM
- 4. CONTROL ROOM TV -2
- 5. TV-3
- 6. TECHNICAL APPARATUS ROOM (VTR/TELE-CINE/CCU)
- 7. TAPE STORE
- 8. MAINTENANCE ROOM
- 9. TECHNICAL STAFF ROOM
- 10. AIR-CONDITIONING ROOM
- 11. LAVATORY
- 12. CORRIDOR
- 13. STAIRCASE
- 14. VOID
- 15. ROOF

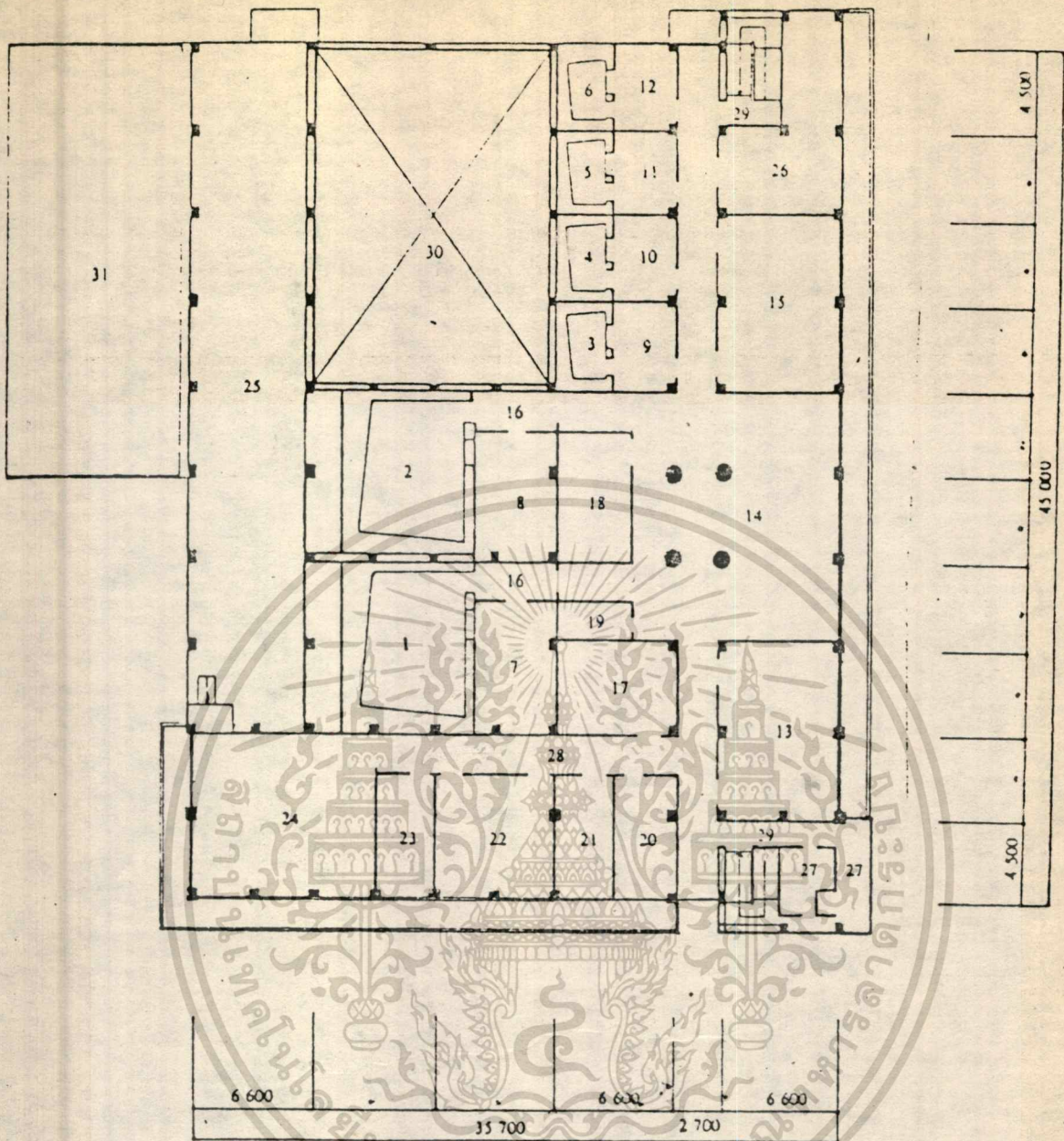
2F Plan

EBPC STOU

EDUCATIONAL BROADCASTING PRODUCTION CENTER
 SAKON NAKHON OPEN UNIVERSITY

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. STUDIO RADIO -1	21. PRODUCTION STAFF ROOM -2
2. - -2	22. DIRECTOR'S ROOM
3. - -3	23. EXPERT'S ROOM
4. - -4	24. TECHNICAL STAFF ROOM
5. - -5	25. AIR-CONDITIONING ROOM -1
6. - -6	26. - -2
7. CONTROL ROOM RADIO -1	27. LAVATORY
8. - -2	28. CORRIDOR
9. - -3	29. STAIRCASE
10. - -4	30. VOID
11. - -5	31. ROOF
12. - -6	
13. PRODUCTION STAFF ROOM -1	
14. LOUNGE/MEETING	
15. REHEARSAL ROOM	
16. SOUND LOCK	
17. EDITTING ROOM	
18. TAPE STORE	
19. PANTRY	
20. CONFERENCE ROOM	

3F Plan

EBFC STOU

EDUCATIONAL BROADCASTING PRODUCTION CENTER
SARAKHWA THAMMATHIRAT OPEN UNIVERSITY

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานีโทรทัศน์ NHK

ประกอบด้วยอาคาร 4 หลัง 1. OFFICE 23 ชั้น

2. STUDIO

3. AUDITORIUM

4. EXHIBITION

1. FUNCTION (STUDIO)

- Studio

ทั้งหมดมี 22 ห้อง (สำหรับรายการโทรทัศน์) ห้อง STUDIO 5 ห้องใหญ่ขนาดห้องละ 800 M² อยู่ในอาคาร STUDIO ที่เหลือเป็นห้องขนาดเล็กกว่า 100 กว้างอยู่ในอาคาร OFFICE STUDIO แต่ละห้องถูกกำหนดการใช้งานอย่างแน่นอน การทำงานของแต่ละ STUDIO จะเจ้าหน้าที่ประจำ เป็นชุด ๆ สำหรับแต่ละรายการ โยบ รายการที่มีการเปลี่ยนแปลง เช่น ละครนั้นจะทำการบันทึกเทปทีละเรื่อง จนจบ ตอนแล้วหรือฉากเปลี่ยนเรื่องใหม่ นอกจากนี้รายการคนตรี, รายการเด็ก TALKSHOW จะกำหนด STUDIO

- ห้องพักนักแสดง

มีประจำทุก STUDIO ละ 1 ห้อง สะดวกมากสำหรับนักแสดงที่จะเก็บตัวก่อนบันทึกเทป

- ห้องแต่งหน้า

มีประจำทุก STUDIO เช่นกัน โยบมี STUDIO ละ 2 ห้อง (ชายและหญิง)

- ห้องเก็บ COSTUME

แยกประเภทเป็น COSTUME สมัยปัจจุบัน 1 ห้อง
COSTUME สมัยโบราณ 1 ห้อง
COSTUME รายการเด็ก 1 ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การแยกเช่นนี้ทำให้ไม่มีการปะปนของผู้ใช้อาคาร LIFTCORE
ใช้ชั้นอาคาร OFFICE
- CIRCULATION ของ AUDIENCE จะเข้าสู่ STUDIO
(ชั้นล่างเท่านั้น) คนละทางกับ STAFF
- ในส่วนที่จัด EXHIBITION นั้น (วันอาทิตย์) จะมีช่วงหนึ่ง
ของ CIRCULATION ผ่าน STUDIO จึงทำผนังเป็น
กระจก 2 ชั้น เพื่อคนดูสามารถมองเห็นการปฏิบัติงาน
- คานหนาของอาคาร EXHIBITION มีส่วนบริการต่าง ๆ
เช่น ตู้ขายน้ำ GIFT SHOP
- SERVICE ใจกลางเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่
- ห้อง CONTROL สามารถติดต่อกับ STUDIO ได้โดยง่าย
และรวดเร็ว มี CATWALK

จะเห็นได้ว่าในระบบ CIRCULATION ก็ได้จัดสรรให้เป็นระบบ
แน่นอน ไม่ปะปนและ CROSS CIRCULATION ยังผลในการเสริม
ประสิทธิภาพ ความรวดเร็วในการทำงาน

3. MECHANICAL

- ทุก ๆ FLOOR จะมี MECHANICAL ROOM ประจำโดยเฉพาะ
ส่วน STUDIO ก็จะมีระบบ MECHANICAL ของตัวเองทุก ๆ STUDIO
- ไฟฟ้า ใช้ MOBILE GENERATOR ป้องกัน
การเกิดไฟดับ
  - แอร์
  - ประปา มี TANK น้ำ แล้วจ่ายจาก TANK ออกไป
  - แสงสว่าง ส่วน OFFICE รับแสงธรรมชาติ และ
TANK VIEW เต็มที่

- เสียง

ผนังใน STUDIO

บุด้วย 'ACCOUSTIC

BOARD

สถานีโทรทัศน์เริ่มในญี่ปุ่นเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1925 โดย Tokyo Broadcasting Station ซึ่งต่อมากลายเป็น Nippon Hoso Kyokai (NHK-Japan Broadcasting Corporation) แล้วได้ขยายออกไปจนมีข่ายงานครอบคลุมทั้งประเทศ

สถานีโทรทัศน์ NHK มีศูนย์กลางอยู่ที่ Shibuya, Tokyo ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของ NHK ในส่วนของการให้บริการสถานีโทรทัศน์แก่ประเทศและชาติใกล้เคียง

การก่อสร้างตัวสถานีเริ่มในปี 1963 เพื่อความคงการถ่ายทอดกีฬา Olyhic ที่ Tokyo ในปี 1964 หลังจากนั้นก็ได้มีการขยายตัวเรื่อยมาจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ในปี 1973 เมื่อทุกแผนกและหน่วยงานทุกหน่วยได้ถูกบรรจุไว้ ณ ตัวสถานีถูกสร้างบนเนื้อที่ถึง 82,000 ตารางเมตร ตัวอาคารสูงถึง 23 ชั้น ซึ่งมีอาคารสูงอีก 8 ชั้น กระจ่างอยู่ 2 ข้าง รวมเป็นเนื้อที่ทั้งหมด 176,000 ตารางเมตร เป็นการควบคุมรายการ การติดต่อ ส่วนบริหารทั้งหมดของ NHK ใน Tokyo การสร้างรายการต่าง ๆ และส่วนติดต่อควบคุมการดำเนินการอยู่ในอาคาร 8 ชั้นที่กระจ่างทั้ง 2 ข้าง ในขณะที่ส่วนบริหารมีศูนย์กลางอยู่บนชั้นที่ 23 ของอาคารสูงห้องส่ง 22 ห้อง และห้องส่งวิทยุ 23 ช่อง ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ถูกจัดให้สามารถออกอากาศได้ด้วยประสิทธิภาพสูงสุด หน่วยงานที่จัดการคือ NHK-Topics (Total On-Line Program and Information Control) ซึ่งควบคุมควยระบบคอมพิวเตอร์แบบสมบูรณ์แบบสำหรับเสริมการสร้างรายการ และการออกอากาศที่ควบคุมทั้งหมด

ปัจจุบัน NHK ผลิตรายการ 1700 รายการต่ออาทิตย์ ทั้งภาควิทยุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และภาคโทรทัศน์ การสร้างรายการ เหล่านี้ต้องอาศัยบุคคลมากมายหลายฝ่าย ที่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ เพื่อรับรองความเรียบร้อย และประสิทธิภาพของรายการ ซึ่ง Topics นี้ครอบคลุมทั้งตารางเวลา ความต้องการอุปกรณ์ ความต้องการทางคานบุคคลากร แล้วส่งข้อมูลเข้าคอมพิวเตอร์ส่งตรงไปยังแผนกนั้น ๆ โดยที่ Topics ประกอบด้วย

1. SMART (Schedule Management and Allocation Resource Technique)

ซึ่งเป็นตัวการจัดการเรื่องตารางสำหรับรายการ จัดกลุ่มบุคคลากร และจัดหาอุปกรณ์ ประกอบกับรายการ ซึ่งสามารถควบคุมการออกอากาศ และควบคุมเครื่องส่งโดยอัตโนมัติและตั้งแต่ 1968 เป็นต้นมา Topics ได้มีบทบาทสำคัญในสถานี NHK จนถึงปัจจุบันนี้

สำหรับอาจารย์รับรองของ NHK ซึ่งตั้งอยู่ที่คึกกับตัวอาคารนี้เป็นอาคารเอนกประสงค์ที่มีที่นั่งสำหรับชมรายการจุได้ถึง 4,000 ที่นั่ง ออกแบบเพื่อการชม Opera Concert และการแสดงทั่วไป โดยเฉพาะเรื่อง Architectural Acoustics ใน Hall นี้ถูกออกแบบโดย NHK Technical Research Laboratories ในอาคารถูกคิดค้นด้วยอุปกรณ์ทางคานเทคนิคที่ทันสมัย ประกอบทั้งอุปกรณ์ทางคานแสงที่ควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์และระบบถ่ายทอวิทยุ และโทรทัศน์ รายการสดหลาย ๆ รายการโคส่งออกอากาศที่นี้ทุกอาทิตย์ รวมทั้งการแสดงของชาวคางประเทศ และ Concert ของวง NHK Symphony Orchestra Orchestra ซึ่งโคแสดงอยู่ที่นี้ด้วย

NHK. Nippon Hoso Kyokai (Japan Broadcasting Corporation)

2-2-1 Jinnna, Hibuya-ku, Tokyo 150 Tel 03-365-111

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"C.B.S. GATE WAY TOWER"

สถานที่ตั้ง ST. LOUIS, MISSOURI, U.S.A.

สถาปนิกผู้ออกแบบ HELLMUTH OBATA AND KASSABAUM

หน้าที่ใช้สอย สถานที่ทำการวิทยุและโทรทัศน์

ลักษณะอาคาร เป็นอาคาร ค.ส.ล. ประกอบด้วย BLOCK

สูง 3 ชั้น ยาวโดยใช่เป็นที่ตั้งของ STUDIO สำหรับสถานีวิทยุโทรทัศน์ ส่วน
อีกปลายหนึ่งเป็นที่ตั้งของที่ทำการสำนักงาน C.B.S. เป็นตึกสูง 19 ชั้น ที่ได้
ออกแบบเพื่อไว้รับทัศนียภาพของ GATEWALL ARCH, และแม่น้ำ
MISSOURI โค้อย่างเต็มที่โดยผ่านหน้าทางกระจกและระเบียงที่ยื่นออกมา
ทั้ง 3 คานของอาคาร

ลักษณะการวางส่วนงานแยกออกเห็นโคซึก โดยให้ส่วนที่ทำการวิทยุ
โทรทัศน์ STUDIO ค้าง ๆ ไว้ทางปีกหนึ่งสูง 3 ชั้น ส่วนที่ทำการ OFFICE
แยกออกเป็นตึกสูง 19 ชั้น กั้นนั้นการคึกคักจึงแยกออกอย่างสะดวก ไม่ปะปนกัน
ท่าในภายในการควบคุม

MILDRED F. SCHMERTZ, OFFICE BUILDING DESIGN (NEW YORK : MEGRAW
- HILL, 1970), P. 120

"THE MAINICHI BROADCASTING COMPANY MYRICA HALL"

สถานที่ตั้ง SUITA, OSAKA URBAN PREFECTURE
สถาปนิกผู้ออกแบบ OHBAYASHI & GUMI, LTD.
หน้าที่ใช้สอย สถานีวิทยุโทรทัศน์
ลักษณะอาคาร บริษัท MAINICHI - ไคโกตั้ง

สถานีวิทยุโทรทัศน์ขึ้นที่บริเวณเนินเขา SERRI ใกล้กับเมือง OSAKA โดยที่บริเวณรอบ ๆ ไม่มีบ้านเรือนเลยนอกจากต้น WILD PEACH ทั่ว ๆ หนึ่งและคงได้ในขณะทำงานกระจายเสียงของบริษัทเจริญรุ่งเรืองก็ เป็นเวลาเดียวกันกับที่ต้น WILD PEACH เริ่มเฉาลง เมื่อบริษัทไคตั้ง STUDIO ใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายตัวของบริษัทและระบบโทรทัศน์ บริษัทยังได้สร้างห้องประชุมใหญ่สำหรับออกอากาศได้ จึงได้ตั้งชื่อเป็นเกียรติให้กับต้น WILD PEACH ว่า MYRICA HALL อาคารเป็น ค.ส.ล. 4 ชั้น เป็นตึกอาคารที่ทำกร และหอประชุมสำหรับแสดงรายการสด มีลักษณะเรียบง่ายโดยเน้นหนักไปในด้านประโยชน์ใช้สอย จุดเด่นของอาคารที่อยู่ที่หอประชุมที่สามารถเชื่อมโยงบริเวณคนดู และเวทีให้เสมือนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แทนที่จะจัดแยกต่าง เช่นสถานที่อื่น ๆ

วัสดุที่ใช้ อาคารที่ทำการ

- ผนังภายนอก - PRECAST CONCRETE PANELS
- เสาและคาน - คอนกรีตเปลือยผิว และบางส่วนตกแต่งด้วยหินประดับ

หอประชุม

- เพดาน - WOOD
- คาน - LIGHT STEEL AND ACOUSTIC MATERIALS
- พื้นเวที - RUBBER

- พื้นทั่วไป - VINYL ASBESTOS CARPET

การแก้ปัญหาเรื่อง แสงสว่างหน้าเวที ได้ทำการติดตั้งโคมไฟขนาดใหญ่
(30 กิโลวัตต์) ห้อยแขวนลงมาจากเพดาน และสามารถปรับ เลื่อนสูงต่ำขึ้นลงได้
ตามต้องการ

JAPAN ARCHITECTURE, VOL159, DECEMBER, 1969. P. 69-74

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาทองคำและลักษณะการทำงานในอาคารตัวอย่าง

แสดงการ เติบสายไฟของอุปกรณ์ทางเทคนิคโดยทำพื้น 2 ชั้น

แสดงอุปกรณ์ เครื่องฉาย
ในห้อง เทเลชั่น

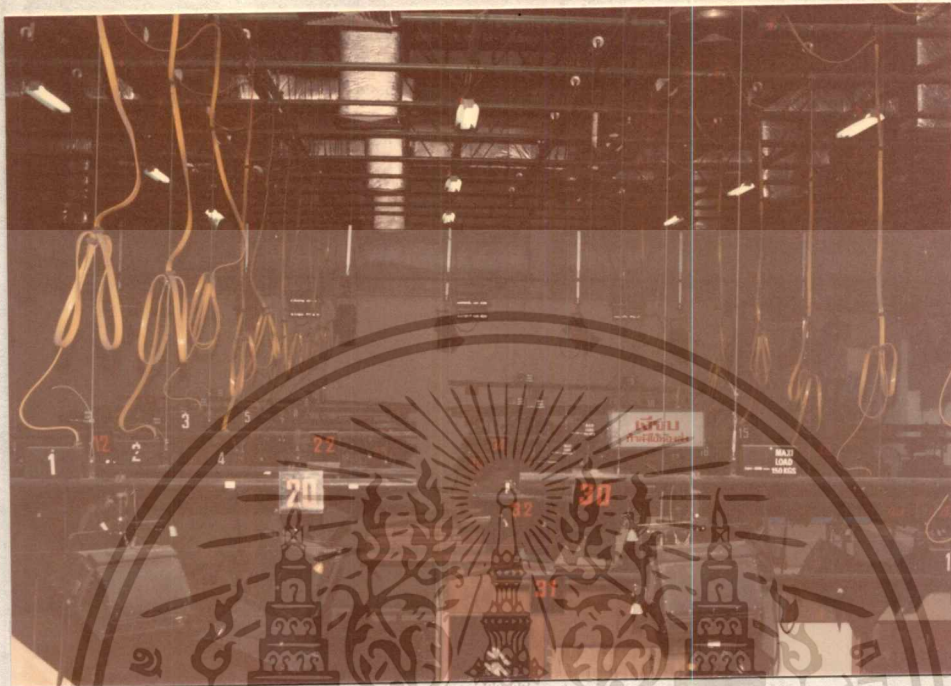

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดง เครื่องฉายภาพยนตร์ในห้อง เทเลวิชั่น

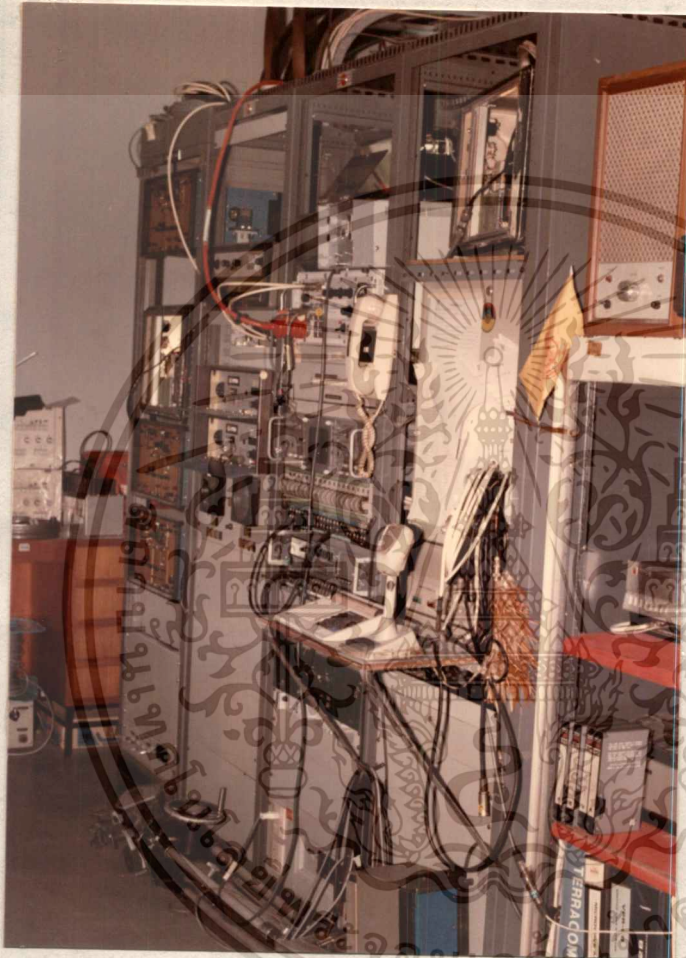

แสดงการใช้ไฟแบบปรับแสงและปรับระดับโดยอัตโนมัติ

แสดง เครื่องควบคุมแสง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรณีไปใช้

แสดงอุปกรณ์รับ-ส่งไมโครเวฟ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเก็บ เทปโทรทัศน์ไว้ในห้องนรตย์

ห้องพากษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การรวบรวมและศึกษาข้อมูล

3.1 วิธีสำรวจและรวบรวมข้อมูล

โครงการสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เป็นโครงการที่ทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของทางราชการโดยตรง ซึ่งเป็นสื่อมวลชนรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อประชาชนโดยตรง การดำเนินงานภายในสถานีโทรทัศน์ จึงแบ่งเป็นหลายฝ่าย ซึ่งฝ่ายที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน คือ ระบบเทคนิค ดังนั้นการรวบรวมและศึกษาข้อมูล จึงต้องอาศัยข้อมูลจากหลายฝ่ายด้วยกันดังนี้

1. การศึกษาจากตำราวิชาการต่าง ๆ ซึ่งเป็นกฎหรือทฤษฎี ที่สลับซับซ้อน เช่น ข้อมูลทางคานเทคนิคต่าง ๆ
2. การศึกษาจากอาคารตัวอย่างประเภทเดียวกัน โดยรูปแบบการบริหารงาน การผลิตรายการ การเลืองไขระบบเทคนิคต่าง ๆ และเปรียบเทียบหาข้อดี ข้อเสียต่าง ๆ
3. การสัมภาษณ์ผู้มีความรู้และเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจการโทรทัศน์
4. การศึกษาจากวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นการรวบรวมเอาข้อมูลที่ไ้ศึกษาและคนควาไว้แล้วมาประกอบการทำโครงการนี้
5. การศึกษาข้อมูลจากเอกสารของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2 แหล่งที่มาของข้อมูล

เพื่อให้การค้นคว้าข้อมูลมีความคล่องตัวและเกิดความถูกต้อง จึงกำหนดแหล่งที่มาของข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลจากตำราวิชาการต่าง ๆ จากห้องสมุดของสถาบันต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ

2. การศึกษาจากอาคารตัวอย่างประเภทเดียวกัน เช่น สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 5, สถานีโทรทัศน์สีช่อง 3, ช่อง 7, ช่อง 9 อสมท., อาคารสำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา มสธ. โดยเข้าชมกิจการโดยตรง
3. การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิตรายการ, ฝ่ายเทคนิค ตามสถานีโทรทัศน์ในส่วนกลาง เช่น ช่อง 5, ช่อง 7, ช่อง 9, ช่อง 11 (กำลังอยู่ในชั้นทดลองแพร่ภาพ)
4. การศึกษาวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเช่น จากวิทยานิพนธ์คณะสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ลาดกระบัง, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร
5. การศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ของทางราชการ เช่น กรมประชาสัมพันธ์, หน่วยงานทางการสื่อสารแห่งประเทศไทย, สถานีโทรทัศน์ที่เกี่ยวข้อง

ประวัติสถานีวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย

สื่อมวลชนประเภทวิทยุและโทรทัศน์ในประเทศไทย ได้เริ่มขึ้นมาพร้อม ๆ กับการเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทยจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย เมื่อปี พ.ศ. 2473 เป็นต้นมา หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับวิทยุกระจายเสียงแห่งแรกคือ กรมประชาสัมพันธ์ หรือกองการโฆษณาเดิม ต่อมาได้พิจารณาและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจนกระทั่งปัจจุบันนี้ ซึ่งมีเขตครอบคลุมการกระจายเสียงไปทั่วประเทศ

วิทยุกระจายเสียงที่ทำการส่งกระจายเสียงในประเทศไทยปัจจุบัน มีได้ อยู่ในความควบคุมของกรมประชาสัมพันธ์ เพียงหน่วยงานเดียว แต่อยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน อาทิ กองทัพบก, กองทัพเรือ, กองทัพอากาศ, กระทรวงศึกษาธิการ, ททบ.5 มหาวิทยาลัย, กองบัญชาการทหารสูงสุด, เป็นต้น แต่ในส่วนภูมิภาคเขตรับผิดชอบจะอยู่ในส่วนภูมิภาคของกรมประชาสัมพันธ์ หรือศูนย์ประชาสัมพันธ์ สังกัดกรมประชาสัมพันธ์โดยตรง ซึ่งจะกล่าวโดยละเอียดต่อไป

สำหรับบ้านโทรทัศน์เริ่มในประเทศไทยหลังวิทยุประมาณ 30 ปี ในจำนวนสถานีโทรทัศน์ฯ สถานีนี้สังกัดอยู่ในกรมประชาสัมพันธ์ 5 สถานี ส่วนอีก 4 สถานีอยู่ในความรับผิดชอบของกองทัพบก, องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย และบริการเอกชน

สถานการณ์โทรทัศน์ภายในประเทศ

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยมีสถานีโทรทัศน์ 9 สถานี โดยแบ่งลักษณะการดำเนินงานเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. สถานีโทรทัศน์ในเครือข่ายของกรมประชาสัมพันธ์ ได้แก่ สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 5 ขอนแก่น, ช่อง 8 ลำปาง, ช่อง 10 หาดใหญ่, สงขลา, ช่อง 9 ภูเก็ต, ช่อง 7 สุราษฎร์ธานี, และสถานีถ่ายทอดอีก 51 สถานี
2. สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ได้แก่ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 และสถานีถ่ายทอด 15 สถานี
3. สถานีโทรทัศน์ของ รัฐวิสาหกิจ ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 ขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย อาศัยสถานีของกรมประชาสัมพันธ์ เป็นสถานีลูกข่าย และสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 สังกัดองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ซึ่งยังไม่มีสถานีลูกข่าย เนื่องจากไขกัสดังสูง
4. สถานีโทรทัศน์เอกชน ซึ่งการดำเนินงานควบคุมไปกับส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 โดยบริษัทกรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด และสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ของบริษัท บางกอกเอ็นเทอร์เทนเมนต์ จำกัด

สถานีโทรทัศน์ที่กล่าวมาแล้วนั้น เรายังมีรายการบางส่วนที่จัดรายการเป็นการส่งเสริมความรู้และเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ให้ประชาชน และยังมีสถานีโทรทัศน์ที่ก่อกำเนิดขึ้นเพื่อจุดประสงค์ทางการศึกษาโดยเฉพาะ

ปัญหาเกี่ยวกับสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยนี้ คณะอนุกรรมการเรื่องการใช้สื่อมวลชนเพื่อการศึกษาได้สรุปไว้ดังนี้

1. เนื่องจากสถานภาพแต่ละสถานีไม่เหมือนกัน และรัฐไม่มีนโยบายที่แน่นอนจึงทำให้สถานีแต่ละสถานีไม่สามารถทำหน้าที่สื่อสารได้โดยถูกต้อง และสมบูรณ์
2. สถานีโทรทัศน์ทั้งในกรุงเทพมหานคร และในส่วนภูมิภาคต้องใช้เวลาการรวมแล้วมากกว่า 50 ชั่วโมงต่อวัน ทำให้สามารถผลิตรายการที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ
3. สถานีโทรทัศน์ต้องหารายได้เลี้ยงตัวเอง จึงจำเป็นต้องจัดรายการตามความต้องการของผู้ปลัดภักรายการ ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งหวังผลทางด้านการค้าเป็นสำคัญ ทำให้สถานีไม่สามารถจัดรายการเป็นประโยชน์เพื่อการศึกษาได้เท่าที่ควร
4. สถานีโทรทัศน์มีรัศมีครอบคลุมต่ำ ส่วนใหญ่ใช้เครื่องถ่ายเทอคขนาดเด็กซึ่งได้ผลไม่เต็มที่ เป็นเหตุให้ประชากรที่อยู่ในรัศมีของการรับมีจำนวนน้อย หรือรับได้มีคุณภาพไม่ก็พอ
5. การดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์แต่ละแห่ง ขาดการประสานงานที่ดี ในการให้การศึกษอย่างเต็มที่แก่ประชาชน
6. รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษายังมีงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงาน
7. การผลิตและเสนอรายการภายในประเทศยังขาดเป้าหมายและวิธีการที่ถูกต้อง ส่วนราชการที่ผลิตจากต่างประเทศยังขาดการควบคุมที่เพียงพอ. เนื้อหาของรายการจึงไม่ตอบสนองความต้องการของสังคมในกรณีพัฒนาประเทศ

คณะกรรมการ เรื่องการใช้สื่อมวลชนเพื่อการศึกษา จึงได้เสนอแนวนโยบายการใช้วิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาไว้ดังนี้

๑. คณะกรรมการ เรื่องการใช้สื่อมวลชนเพื่อการศึกษา, สื่อมวลชนเพื่อการศึกษา"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ห้ามเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. รัฐควรส่งเสริมให้มีการปรับปรุงระบบบริหารของสถานีโทรทัศน์ให้เป็นประโยชน์และ ใช้อำนวยความสะดวกการศึกษาของประชาชน
2. รัฐพึงส่งเสริมให้สถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ มีการประสานงานให้สอดคล้องกันที่จะผลิตรายการ เพื่อการศึกษาได้ประโยชน์อย่างเต็มที่แก่ประชาชน
3. รัฐควรจัดให้มีระบบการตรวจสอบรายการให้ได้มาตรฐาน
4. รัฐควรจัดให้มีการวิจัยและการประเมินผลรายการต่าง ๆ เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา
5. รัฐควรส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมผู้จัด ผู้ผลิต และผู้ช่วยรายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษา
6. รัฐพึงมีนโยบายที่แน่นอนที่จะให้การผลิตและ เสนอรายการโทรทัศน์ เป็นการตอบสนองความต้องการของสังคมในการพัฒนาประเทศ
7. รัฐพึงจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการดำเนินงานด้านวิทยุโทรทัศน์ เพื่อการศึกษา
8. รัฐพึงส่งเสริมให้มีการขยายรัศมี รับ-ส่งโทรทัศน์ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ
9. รัฐพึงหาทางให้ประชาชนและชุมชนต่าง ๆ มีเครื่องรับโทรทัศน์ให้ทั่วถึง
10. จัดให้มีเครือข่ายโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและให้การออกอากาศครอบคลุมทั่วประเทศ

ในปัจจุบันสถานีโทรทัศน์แต่ละแห่งจะมีข้อจำกัดเช่น การเน้นรูปแบบรายการเพื่อจัดหาเงินทุนในการดำเนินงาน เช่น ช่อง 3 เน้นรายการภาพยนตร์และละคร ช่อง 5 เน้นรายการค่านิยมโชว์ ช่อง 7 เน้นรายการกีฬาและเกมโชว์ ช่อง 9 เน้นรายการละครและความบันเทิงทั่วไป ทำให้รายการที่มีสาระความรู้โดยตรงไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถเสนอได้อย่างเต็มที่ และเมื่อข้อจำกัดทางด้านราคาของเครื่องรับโทรทัศน์ ถูกลง ทำให้ประชาชนหันมาซื้อโทรทัศน์มากขึ้น อิทธิพลของโทรทัศน์จึงทวีขึ้นมาก เป็นลำดับ

อย่างไรก็ตามกิจการวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทย กล่าวได้ว่าเป็น ทรัพยากรเสื่อมมวลชนที่มีอยู่มากพอสมควร และก็เป็นที่ยอมรับกันว่าวิทยุโทรทัศน์เป็น เครื่องมือสำคัญส่วนหนึ่งซึ่งมีบทบาทในการศึกษาแก่ประชาชน¹ จึงมีหน่วยงานหลาย ฝ่ายจัดทำรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์น่าเรียนรู้ มีคุณค่าทางการศึกษาแล้วนำมา ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ที่มีอยู่แล้ว โดย เป็นรายการทั่วไป เช่น งานอาชีพ งานแผนแพรทางคานเกษตร ฯลฯ นอกจากนั้นยังมีรายการเพื่อการสอนโดยตรง ของมหาวิทยาลัยเปิด ออกอวกาศตามหลักสูตรที่ใดกำหนดไว้

จากการสำรวจโดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เมื่อปี พ.ศ. 2523 พบว่า

ก. สถานภาพการใช้ในปัจจุบัน

1. หน่วยราชการต่าง ๆ ที่มีความต้องการใช้วิทยุโทรทัศน์ เพื่อ เผยแพร่ผลงานให้การศึกษาแก่ประชาชน มีจำนวนถึงร้อยละ 92.31
2. หน่วยราชการส่วนใหญ่ใช้วิทยุโทรทัศน์เผยแพร่ผลงานและ ให้การศึกษาแก่ประชาชนเดือนละ 1-2 ครั้ง (ร้อยละ 38.46) และเดือนละ มากกว่า 4 ครั้ง (ร้อยละ 30.77)

---

1. เฉลิม สุทธิรักษ์ " ความสำคัญของวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์", หน้าที่ และความรับผิดชอบของวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ (พระนคร : โรงพิมพ์ ทหารสื่อสาร 2510), 41

3. เวลาที่หน่วยราชการต้องการใช้ออกอากาศมี 5-10 นาที (30.77) และ 15-30 นาที (30.77)

4. รูปแบบของรายการวิทยุโทรทัศน์มีสารคดี (61.54) การอภิปราย (46.15) ข่าวสารและรายการพูด (30.76) การสัมภาษณ์ การสาธิต แมกกาซีนและละคร (อย่างละ 7.69)

5. ช่วยเวลาที่ต้องการออกอากาศ หน่วยราชการทั้งหมดได้เวลาตามที่ทางสถานีโทรทัศน์จะจัดได้

ข. ความต้องการใช้วิทยุโทรทัศน์ในอนาคต

1. หน่วยราชการที่ได้รับการสอบถามทั้งหมด (ร้อยละ 100) มีความต้องการใช้วิทยุโทรทัศน์ เพื่อเผยแพร่ผลงานและให้การศึกษาแก่ประชาชน

2. หน่วยราชการส่วนใหญ่ต้องการออกอากาศเผยแพร่ผลงานและให้การศึกษาเดือนละ 2-4 ครั้ง (46.16) เดือนละ 1-2 ครั้ง (23.08) และมากกว่า 4 ครั้งต่อเดือน (15.38)

3. เวลาที่ต้องการใช้ออกอากาศต่อรายการส่วนใหญ่ ต้องการเวลา 15-30 นาที (61.54)

4. รูปแบบของรายการที่ต้องการจัดเป็นแบบสารคดี (69.23) แบบละคร (46.15) แบบสาธิต (30.77) แบบอภิปราย (23.08) แบบแมกกาซีน (15.38)

5. ช่วยเวลาที่ต้องการในอนาคต คือ 17.00 น. - 21.00 น. (53.85) และ 21.00 น. - 22.00 น. (38.46)

ในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาการใช้วิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในปัจจุบันจากรายงานการสำรวจและเอกสารการวิจัย ไขพบว่า หน่วยงานต่าง ๆ ประสบปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจ้การรายการโทรทัศนการศึกษาหลายประการ อาทิ¹

1. สถานีโทรทัศน์ที่มีอยู่ปัจจุบันดำเนินการ เพื่อธุรกิจบันเทิง เป็นส่วน
ใหญ่ จึงไม่มีเวลาสำหรับรายการเพื่อการศึกษา
2. โดยที่สถานีโทรทัศน์เกือบทุกสถานีดำเนินการธุรกิจ เพื่อหารายได้
เลี้ยงตัวเอง จึงมักจ้การรายการโอนออนตามความต้องการของผูอุปถัมภ์รายการ
ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งหวังผลทางค่านการค่า โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพรายการในค่านเนื้อหา
สาระมากนักทำให้สถานีไม่สามารถจ้การรายการ เป็นประ โยชน์เพื่อการศึกษาได้เท่าที่
ควร
3. หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบจ้การการศึกษาของประชาชน
ไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะใช้ เป็นค่าจ้การรายการที่มีคุณภาพและ เป็นค่าเช่าเวลา
เวลาสถานีเพื่อสนองความต้องการของประชาชน เนื่องจากค่านการรายการและ
ค่าเช่าเวลาสถานีโทรทัศน์สูง เกินกว่างบประมาณที่รัฐจะสามารถสนับสนุนได้
4. แม้สถานีโทรทัศน์บางสถานีจะ ใจจ้การสรร เวลาให้หน่วยราชการมา
ออกอากาศรายการ เพื่อการศึกษาและ เผยแพร่ความรู้บาง แม้มักจะเป็นช่วงเวลา
ที่ไม่เหมาะสม อาทิ เวลาหัวค่ำของวันธรรมคาซึ่งประมาณประชาชนกำลังกลับจาก
การท้งาน ดังนั้น แม้รายการ เป็นประ โยชน์แต่ก็ไม่สามารถเข้าถึงประชาชนใน
ช่วงเวลาที่เหมาะสมกว่า ประชาชนจึงขาดการใช้ประ โยชน์ของทรัพยากรประ เภท
วิทยุโทรทัศน์อย่างน่าเสียดายยิ่ง

โดยที่ตระหนักถึงสถานภาพความต้องการใช้คอลลจนปัญหาและความ
จำเป็นของการใช้สถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาดังกล่าวข้างค่น และเพื่อให้ได้ภาพ
ความต้องการที่เด่นชัด คณะกรรมการพิจารณาการใช้วิทยุกระจายเสียงและวิทยุ

1. สำนักนายกรัฐมนตรี, การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม-การใช้สื่อมวลชนเพื่อการ

ศึกษา, รายงานการ คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา นำเสนอคณะ รัฐมนตรี เมื่อ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประ โยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรทัศน์เพื่อการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จึงได้จัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือถึงความต้องการด้านใช้สถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ขึ้น เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 17 เมษายน 2523 โดยเชิญผู้แทนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา มารวมให้คำปรึกษาหารือ ปรากฏผลสรุปความต้องการด้านการใช้สถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาพอสังเขป ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความต้องการใช้วิทยุโทรทัศน์เพื่อถ่ายทอดการสอนของมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษาประมาณสัปดาห์ละ 20-25 ชั่วโมง เท่าที่ผ่านมามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีความจำเป็นต้องใช้สถานีโทรทัศน์เพื่อออกอากาศรายการสอนบรรยายสรุปเป็นการเฉพาะหน้าเมื่อมีนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น และมหาวิทยาลัยไม่สามารถจัดการบรรยายสรุปให้นักศึกษาได้ทั่วถึง มหาวิทยาลัยรามคำแหงเริ่มใช้สถานีโทรทัศน์เพื่อออกอากาศรายการสอนครั้งแรกใน พ.ศ. 2520 ของสถานีโทรทัศน์สีช่อง 9 โดยออกอากาศสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ตั้งแต่ 15.00 น. - 16.00 น. ภายหลังทางสถานีขึ้นราคาเช่าเวลาจากชั่วโมงละ 2,300 บาท เป็นชั่วโมงละกว่า 5,000 บาท มหาวิทยาลัยจึงเริ่มมีปัญหาเรื่องงบประมาณที่จะนำค่าใช้จ่ายในการเช่าเวลา มหาวิทยาลัยรามคำแหงสนับสนุนการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์การและเครือข่ายขึ้นเป็นอย่างยิ่ง

2. กรุงเทพมหานคร มีความต้องการใช้เวลาสำหรับถ่ายทอดรายการโทรทัศน์โรงเรียนสัปดาห์ละอย่างน้อย 25 ชั่วโมง จากช่วงเวลา 9.00 น. - 14.00 น. แต่เท่าที่ผ่านมามีออกอากาศได้สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง หรือวันละ 1

1. รายการประชุม คณะกรรมการพิจารณาการให้วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์เพื่อการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ครั้งที่ 3/2523 วันศุกร์ที่ 25 เมษายน 2523 ณ ห้องประชุม ชั้น 3 ทบวงมหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั่วโมงเท่านั้น คือเวลา 11.00 น. - 12.00 น. เริ่มจัดรายการโทรทัศน์ทางสถานีสีช่อง 9 อสมท. เพื่อเป็นการสอนเสริม มาตั้งแต่ปี 2507 เนื่องจากครูขาดอุปกรณ์และเทคนิคการสอน เมื่อค่าเงินมาถึง พ.ศ. 2523 ก็ประสบปัญหาเนื่องจากค่าเช่าสถานีโทรทัศน์สูงขึ้น โดยแต่เดิมเสียค่าเช่าเวลาเพียง 1,900 บาทต่อชั่วโมง ปัจจุบันต้องเสียค่าเช่าเวลาถึง 7,250 บาท ประจวบกับกรุงเทพมหานครคั้งบประมาณค่าโทรทัศน์ การใช้วิทยุโทรทัศน์เพื่อการสอนเสริมนี้ จึงต้องระงับไปอย่างน่าเสียดายทั้งที่กรุงเทพมหานครมีรายการโทรทัศน์ในรูปแบบของเทปบันทึกภาพอยู่แล้วหลายร้อยรายการ และประเทศไทยเป็นประเทศแรกที่มีริเริ่มโครงการโทรทัศน์โรงเรียนขึ้นในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

3. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ มีความต้องการเวลาออกอากาศถึงสี่ปีค้ำละ 10 ชั่วโมง แต่ในปัจจุบันนี้ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษาใช้เวลาออกอากาศเพียงเดือนละ 16 ครั้ง (5-30 นาที) เท่านั้น ตามเวลาที่แต่ละสถานีจะจัดให้ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษาได้จัดรายการโทรทัศน์ศึกษา เพื่อให้ความรู้ทั่วไปแก่ประชาชนมาเป็นเวลาเกือบสิบปี แต่ของประสบปัญหาเกี่ยวกับการใช้เวลาออกอากาศไม่เหมาะสม และค่าเช่าเวลาสถานีโทรทัศน์สูงขึ้น จึงทำให้เงินที่ได้จากงบประมาณไม่พอค่าใช้จ่ายในการจัดทำรายการ

4. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ทบวงมหาวิทยาลัย โดยที่ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2521 มาตรา 5 และ 6 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นมหาวิทยาลัยในระบบเปิดแบบไม่มีชั้นเรียนของตนเอง การให้การศึกษาของมหาวิทยาลัยกำหนดให้ใช้ระบบสื่อการสอนทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์หรือวิธีการอื่นที่ผู้ศึกษาสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียนตามปกติมหาวิทยาลัยจึงมีความจำเป็นต้องมีเวลาสำหรับการออกอากาศรายการสอนของมหาวิทยาลัยจากประมาณการเวลาที่ต้องการ ได้

จำแนกออกเป็น 4 ระยะคือ ในปี 2523 ต้องการเวลาสัปดาห์ละ 2.30 ชั่วโมง ในปี 2524 ต้องการเวลา สัปดาห์ละ 13.40 ชั่วโมง ในปี 2525-2526 ต้องการเวลาสัปดาห์ละ 27.20 ชั่วโมง และในปี 2523 ขึ้นไปต้องการเวลาสัปดาห์ละ 40.50 ชั่วโมง¹

5. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทบวงมหาวิทยาลัย มีความต้องการใช้เวลาสำหรับเผยแพร่ผลงานและใ้การศึกษาแก่ประชาชนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง แต่ในปัจจุบันได้รับเวลาออกอากาศตามที่ทางสถานีจะ ใ้กำหนด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีโครงการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่วิทยาเขตกำแพงแสนอยู่แล้ว จึงต้องการเผยแพร่รายการการศึกษาใ้กว้างขวางขึ้น และใ้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่

2 กังค๋อไปนั้ 6. หน่วยงานของราชการอื่น ๆ ซึ่งมีความต้องการเวลาออกอากาศ

- กรมศาสนา	มีความต้องการเวลา	15 นาที/สัปดาห์
- ส่วนักงานประถมศึกษ	"	150 "
- เลขาธิการคุรุสภา	"	15 "
- ส่วนักนายกรัฐมนตรี	"	7.5 "
- กระทรวงมหาดไทย	"	17.5 "
- กระทรวงสาธารณสุข	"	250 "
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	"	7.5 "

1. ส่วนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โครงการการใช้สื่อมวลชนประเภทวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์สำหรับการสอนของมหาวิทยาลัย (โรเนียว) 20 มีนาคม 2522 และฉบับปรับปรุง มีนาคม 2523.

2. การใช้เวาออกอากาศรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๒

จำนวน เครื่องรับโทรทัศน์ในครอบครองของครัวเรือนทั่วประเทศ 9,969,000 ครัวเรือน มีจำนวนทั้งสิ้น 4,๒๒๒,๐๐๐ เครื่อง เป็นโทรทัศน์สี 1,836,๐๐๐ เครื่องหรือประมาณ 44.5% เป็นโทรทัศน์ขาวดำ 2,๒86,๐๐๐ เครื่อง หรือประมาณ 55.5% จำนวนครัวเรือนที่ครอบครองโทรทัศน์

จากจำนวนครัวเรือนทั่วประเทศ 9,969,000 ครัวเรือนมีจำนวนทั้งสิ้น 3,881,๐๐๐ ครัวเรือนหรือประมาณ 38.9%

ภาคต่างๆที่ครอบครองโทรทัศน์

ภาคกลาง(กทม.)	1, 124, 000 เครื่อง (มากที่สุด)
จังหวัดอื่นๆ	1, 097, 000 "
ภาคเหนือ	780, 000 "
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	706, 000 "
ภาคใต้	415,000 " (ที่น้อย)

พื้นที่ครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ในครอบครองทั่วประเทศ

ในเขตเทศบาลประมาณ	1, 954, 000 ครัวเรือน มีโทรทัศน์ในครอบครอง	76.1%
ในเขตเทศบาลประมาณ	904, 000 ครัวเรือน	54.1%
นอกเขตเทศบาลประมาณ	7, 111,000 ครัวเรือน	26.8%
เฉพาะใน กทม. จำนวนครัวเรือนประมาณ	1, 276, 000 ครัวเรือน มีโทรทัศน์ในครอบครองประมาณ	80%

จำนวนโทรทัศน์สีทั่วประเทศ 1, 836, 000 เครื่อง จำนวนกวมภาคที่ครอบครองดังนี้

ภาคกลาง	665, 000 เครื่อง (มากที่สุด)
จังหวัดอื่นๆ	438, 000 "
ภาคเหนือ	316, 000 "
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	245, 000 "
ภาคใต้	172, 000 " (น้อยที่สุด)

แนวโน้มการมีเครื่องรับโทรทัศน์ (สีและขาวดำ) ของประชาชนทั่วประเทศในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา

ในปี 2523 มีจำนวนเครื่องรับโทรทัศน์สีกับขาวดำ	1, 864, 000 เครื่อง
ในปี 2529 " " " "	4, 122, 000 "
ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา มีจำนวนเครื่องรับเพิ่มขึ้นอีกประมาณปีละ	450, 000 เครื่อง

แนวโน้มการมีเครื่องรับโทรทัศน์สีของประชาชนทั่วประเทศในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา

ในปี 2526 มีเครื่องรับโทรทัศน์สี	625, 000 เครื่อง
ในปี 2529 " " " "	1, 836, 000 "
เป็นการเพิ่มขึ้นเกือบ 3 เท่าตัวในระยะเวลา 3 ปี	

ข้อมูลจากฝ่ายประชาสัมพันธ์ อ.ส.ม.ท. รวบรวมจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ
ปี 2529

นโยบายค่านการสื่อสารมวลชน

ในปัจจุบันสื่อมวลชนประเภทวิทยุและโทรทัศน์ มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงบริการข่าวสารให้ความรู้และความบันเทิง แก่ผู้รับและผู้ชมเป็นอันมาก ในการบริหารประเทศ สื่อมวลชนประเภทนี้จะช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับรัฐบาลเป็นอย่างดี

โดยทั่วไปแล้วสื่อมวลชนมีหน้าที่รายงานข่าว บทความ สารคดี ความคิดเห็นแก่ประชาชนโดยทั่วไป ในสังคมสมัยใหม่ สื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมโยง โดยนำเอาผลการปฏิบัติงานของรัฐบาลมาเสนอต่อประชาชน เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการบริหารประเทศ และในทางกลับกันก็เป็นสื่อที่รับความคิดเห็นของประชาชนย้อนกลับ (FEED BACK) ที่เรียกร้องหรือไม่พอใจและต้องการแสดงความคิดเห็นนำมาเสนอต่อรัฐบาลอีกครั้งหนึ่ง ทำให้การบริหารประเทศสามารถตรวจสอบทราบข้อเท็จจริง ตลอดจนการดำเนินงานที่ถูกต้อง

ลักษณะของสื่อวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์

ในบรรดาสื่อแต่ละประเภทนี้ย่อมมีคุณลักษณะต่างกัน ชนิดของสื่อวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ เป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งมีคุณลักษณะที่แตกต่างกับสื่อมวลชนประเภทอื่นดังนี้

คุณลักษณะของวิทยุกระจายเสียง

1. สามารถเข้าถึงเป้าหมายได้กว้างกว่าและสามารถเข้าถึงประชาชนบางคนที่อยู่ประเภทวิทยุและโทรทัศน์ เข้าไม่ถึง
2. ผู้ฟังมีความสุข เพลิดเพลิน เหมือนมีส่วนร่วมด้วยกับรายการ
3. ราคาถูกกว่าโทรทัศน์มาก
4. เลือกฟังได้มากกว่าสถานีโทรทัศน์

5. ผู้ฟังรู้สึกคล้ายกับผู้ประกาศวิทยุมาขึ้นพูดคุยตรงหน้า
6. มีความรวดเร็วในการเสนอข่าว ทำให้คนฟังมีความเชื่อมั่นในข่าวสารจากวิทยุว่าเป็น PRIMARY FACTS คือ เป็นข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อจะติดตามหารายละเอียดจากสื่อชนิดอื่นต่อไปได้
7. ทำให้ผู้ฟังมีความรู้สึกว่าได้ฟังเรื่องเดียวกันพร้อม ๆ กัน จึงจะทำให้เพิ่มพูนความเชื่อมั่นในข่าวสารและคำแนะนำทางวิทยุขึ้น
8. วิทยุไม่ต้องการคนเทคนิคมากกว่าโทรทัศน์ เพราะโทรทัศน์มีเทคนิคทางภาพเพิ่มขึ้นมาอีก
9. วิทยุต้องการคนทำงานน้อยกว่าโทรทัศน์
10. การรับฟังรายการวิทยุ ผู้ฟังสามารถรับฟังได้ตลอดเวลา เพราะใช้แต่การได้ยินเท่านั้น

คุณลักษณะของโทรทัศน์มีดังนี้

1. วิทยุโทรทัศน์ คุณลักษณะเท่ากับการรวมเอาสื่อมวลชนทั้งสามประเภทเข้าด้วยกัน คือทั้งภาพยนตร์วิทยุกระจายเสียง และภาพยนตร์
2. โทรทัศน์เป็นสื่อที่ให้ความดึงดูดใจไ้มากยิ่งกว่าวิทยุ เพราะมีทั้งภาพและเสียง
3. โทรทัศน์สามารถเสนอรายการบางรายการได้ดีกว่าวิทยุกระจายเสียง ซึ่งวิทยุกระจายเสียงอาจทำไม่ได้ เช่น สารคดีการท่องเที่ยว ฯลฯ
4. โทรทัศน์สามารถทำให้ผู้ชมมีโนภาพไ้มากกว่าวิทยุ
5. ผู้ชมสามารถรับข่าวสารเรื่องราวจากทางโทรทัศน์ไ้มากกว่าทางวิทยุ เพราะคนเราสามารถรับจากการฟังได้ 11% จากการเห็นได้ 83% แต่ผู้ชมโทรทัศน์สามารถรับจากการฟังและการไ้มเห็นภาพ

บทบาทของวิทย์และเทคโนโลยีที่มีต่อสังคม

สิ่งที่ได้กล่าวมาแล้วว่าวิทย์และเทคโนโลยี ถือเป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในสังคมเพื่อสู่เป้าหมาย (GOAL) ของการพัฒนาสังคม (SOCIAL DEVELOPMENT) บทบาทเหล่านี้พอจะแบ่งได้หลายด้าน ดังนี้

- บทบาทในการพัฒนาทางการเมือง
- บทบาทในการพัฒนาทางการศึกษา
- บทบาทในการพัฒนาทางงาน เศรษฐกิจ
- บทบาทในการพัฒนาทางงานสังคม

บทบาทในการพัฒนาทางการเมือง

สื่อมวลชนแขนงนี้จะทำหน้าที่ส่งข่าวสารจากรัฐบาลลงไปยังประชาชน และในทำนองเดียวกันก็รับความคิดเห็นจากประชาชน เสนอขึ้นไปยังรัฐบาล ทำให้สามารถทราบความต้องการของประชาชนได้อย่างถูกต้อง การติดต่อแบบนี้เป็นการติดต่อแบบ 2 ทาง (TWO-SIDE COMMUNICATION) ทั้งประชาชนและรัฐบาล ทำให้สร้างความเข้าใจอันดีต่อกันได้อย่างมาก

สำหรับทางงานรัฐบาล ถือว่าเป็นองค์กรที่จะต้องอาศัยสื่อมวลชนมาก เพราะเป็นแบบที่ที่จะพัฒนาหรือสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ประเทศ โดยรัฐบาลอาจจะต้องใช้สื่อมวลชนเพื่อการประชาสัมพันธ์ด้วย ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

1. เพื่อเสถียรภาพของรัฐบาล
2. เพื่อความสามัคคีในชาติ คือการรณรงค์กำลังและการอยู่ร่วมกันระหว่างประชาชนในชาติ
3. ส่งเสริมศีลธรรมและการประพฤติปฏิบัติของประชาชน
4. พัฒนาวัฒนธรรม

5. เพื่อความปลอดภัยในชาติ
  6. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์กับต่างประเทศ
- ดังนั้น เป้าหมายในการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลก็ควรจะต้องดำเนินการ

ดังนี้

1. ศรีทษาและความเชื่อถือ
2. ป้องกันชื่อเสียงและแก้ไขความเข้าใจผิด
3. ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนทั้งชาติ

บทบาทในการพัฒนาทางการศึกษา

การพัฒนาทางการศึกษานั้นสื่อมวลชนทางวิทยุและโทรทัศน์นั้นมีความรับผิดชอบค่อนข้างมาก เพราะทำหน้าที่ของสื่อมวลชน (FUNCTION OF MASS MEDIA) แล้วการใ้การศึกษาเป็นหน้าที่หลักประการหนึ่งที่จะเสริมสร้างทางพุทธิปัญญา (INTELLECTUAL) ให้แก่สมาชิกของสังคมให้มากขึ้น บทบาทของสื่อมวลชนที่มาร่วมในการพัฒนาการศึกษาโดยเฉพาะโทรทัศน์นั้น เป็นวิธีการถ่ายทอดความรู้หรือข่าวสารที่ง่ายตรงและรวบรวมความมาก ผู้รับไม่คงต้องมีทักษะพิเศษอะไรเลยในการที่รับรู้สิ่งที่เห็นและได้ยินในขณะที่ถูก

โทรทัศน์เป็นเครื่องมือการศึกษาได้ทุกระดับ นั่นคือ การศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยม, ระดับอุดมศึกษา และการศึกษานานาชาติ ซึ่งการศึกษาแต่ละระดับมีประโยชน์ดังนี้ คือ

- ก. ระดับประถมและมัธยม ในระดับนี้โทรทัศน์อาจจะทำหน้าที่เกี่ยวข้องอยู่คือ
  - (1) เพิ่มพูนความสมบูรณ์แก่บทเรียนที่ครูสอนในชั้น.
  - (2) สอนวิชาโดยตรงอันเป็นวิชาที่ครูสอนปกติไม่มีความสามารถเท่า
  - (3) เป็นเครื่องมือสำคัญในการฝึกอบรม ครูประจำการ

(4) เป็นโรงเรียนทางอากาศ ในกรณีที่ต้องถึ้นนั้นไม่มีครูประจำ
การ

- ข. ระดับอุดมศึกษา การใช้โทรทัศน์ในระดันี้ นับว่าได้แก้ปัญหาคครู
สอนไม่พอ นักศึกษาที่ไม่มีที่นั้งเรียน หรือไม่มีโอกาสเรียนในมหา
วิทยาลัยได้ โดยเรียนจากโทรทัศน์ เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ค. การศึกษานานาชาติ เนื่องจากการศึกษาเป็นขบวนการศึกษาที่ต่อเนื่อง
กันตลอดชีวิต ดังนั้นผู้นานาชาติก็ควรจะได้มีโอกาสได้รับการศึกษาไม่ว่า
จะอยู่ที่แห่งใด วิทยุและโทรทัศน์จะเป็นเครื่องมือในการให้การศึกษ
ษาอันสำคัญซึ่งจะทำหน้าที่ในการศึกษาหลายด้าน

บทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ

สื่อมวลชนทางกานวิทยุและโทรทัศน์จะให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตใหม่ ๆ
ตลอดจนลู่ทางของอาชีพต่าง ๆ ทำให้คนสามารถปรับตัวเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ใน
ปัจจุบันสื่อมวลชนจึงมีรายได้จากการให้บริการ ทางธุรกิจการคาประมาณ 60% ของ
รายรับทั้งหมด สื่อมวลชนมีหน้าที่ทางเศรษฐกิจโดยตรง ราคาสินค้าหรือพีชผลทางการ
การเกษตร หรือเกี่ยวกับหุ้นของตลาดการคา วิทยุโทรทัศน์สามารถเสนอใ้กันอย่างรวด
เร็ว หรือเสนอข่าวสารความเคลื่อนไหว เทคโนโลยีใหม่ ๆ อันมีความสำคัญยิ่งต่อการ
พัฒนาทางกานอุตสาหกรรมของประเทศ

บทบาทในการพัฒนาสังคม

ถ้าจะพิจารณาแล้วจะเห็นว่าสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ สังคมไทย
เรากำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในกานคามิยม พฤติกรรมทางสังคม ตลอดจน
โครงสร้างของอำนาจ และโครงสร้างทางสังคม ในสถานการณ์เช่นนี้สื่อมวลชนจะ
ช่วยสื่อความหมายในทิศทางที่เปลี่ยนแปลงของสังคม ประสานลักษณะระหว่างคนรุ่น

ต่าง ๆ ระหว่างประชาชนในชนบทกับประชาชนในเมือง ระหว่างผู้ถูกปกครอง ระหว่างชนชั้นต่าง ๆ ให้เข้าใจถึงปรากฏการณ์ของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอันเนื่องมาจากหลายสาเหตุ

บทบาทสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการพัฒนาทางสังคมคือ ความพยายามในการสร้างควินิยมใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันขึ้นในมวลประชากร เช่น ค่านิยมแห่งความยุติธรรมทางสังคม, ค่านิยมแห่งความรับผิดชอบและวินัยทางสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าวิทย์และโทรทัศน์ เป็นสื่อกลางในการที่จะพัฒนาทางค่านิยมต่าง ๆ ให้เกิดผลบรรลุที่สมบูรณ์ให้มากที่สุด

การแบ่งส่วนงานและการดำเนินงานของสถานีทั่วไป

เป็นการพิจารณาลักษณะโครงสร้างการบริหารงาน, หน่วยงาน และ อัตรากำลังขององค์การสถานีวิทยุ หรือโทรทัศน์ ส่วนใหญ่แล้วจะพิจารณาจากความเหมาะสมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การผลิตรายการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด เนื่องจากการผลิตรายการ เป็นงานที่ค่อนข้างงานแข่งกับเวลา หน่วยงานทุกฝ่ายทุกแผนกจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด นอกจากนั้นยังต้องพิจารณาจากนโยบายในการผลิตรายการของแต่ละสถานี หรือรูปแบบของรายการ (Type of Programing) ซึ่งสถานีแต่ละสถานีจะมีนโยบายไม่เหมือนกันในการผลิตรายการตามแต่ประเภทอันใดแก่

1. สถานีโทรทัศน์เพื่อการค้า หรือCTV (Commercial Television) นโยบายหลักของสถานีจะ เน้นหนักไปในทางรายการบันเทิง เพื่อหารายได้สำหรับการดำเนินงานต่อไป รายการของสถานี 90% จะเป็นรายการโฆษณา และบันเทิง ซึ่งสถานีโทรทัศน์ในปัจจุบันของประเทศไทยจัดอยู่ในประเภทนี้
2. สถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา หรือETV (Educational Television) or Community television นโยบายหลักของทางสถานีจะ เน้นรายการเพื่อการศึกษาทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นรายการเพื่อสนับสนุนการสอนของสถาบัน หรือรายการเพื่อการศึกษาของสถาบันสถานีโทรทัศน์ประเภทนี้จะมีรายการอื่น ๆ นอกจากรายการเพื่อการศึกษาแทรกอยู่ด้วย เนื่องจากเป็นสถานีระบบเปิด (Open Circuit TV)
3. สถานีโทรทัศน์เพื่อการเรียนการสอนโดยตรง หรือ ITV (Instructional television) สถานีประเภทนี้จะเป็นสถานีเพื่อการสอนโดยตรงตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มักเป็นสถานีระบบปิด (Closed Circuit TV) รูปแบบของรายการจะเป็นรายการสด (Live Program) หรือรายการเทป (Video Tape Programme) บันทึกการสอนไว้และลอนให้นักเรียนจำนวนมากดู

การดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์ทั่วไปประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้กำกับรายการ (Producer) มีหน้าที่ตีความหมายของบทโทรทัศน์และกำกับการให้แพร่ภาพตามความหมายในบท
2. ผู้ผลิตหรือผู้จัดรายการ Producer
3. ผู้กำกับเวที Flow Director
4. ผู้ช่วยผู้กำกับทั่วไป (Assistant Direcco) เป็นผู้ช่วยผู้กำกับรายการดูแลความเรียบร้อยและความพร้อมต่าง ๆ ในการแสดง
5. ผู้ช่วยผู้กำกับฝ่ายเทคนิค (Techincal Directc) เป็นผู้ช่วยผู้กำกับในการควบคุมสวิตช์คัทภาพ
6. พนักงานกล้อง (Camera Man)
7. พนักงานเข็นกล้องและไมโครโฟน (Dolly or Boom Pus Her)
8. พนักงานไมโครโฟน (Boom Operator)
9. พนักงานควบคุมเสียง (Aupio Engineer)
10. เจ้าหน้าที่ควบคุมภาพ (Switcher)
11. เจ้าหน้าที่ฝ่ายฉาก (Staging Director)
12. เจ้าหน้าที่ฝ่ายภาพยนตร์ (Projectionist) ประจำอยู่ในห้องฉากภาพยนตร์, สไลด์
13. เจ้าหน้าที่จัดแสงในห้องส่ง (Lighing Director)

บุคคลในตำแหน่งต่าง ๆ เหล่านี้แยกหน้าที่ ๆ จะต้องปฏิบัติออกเป็นประเภทใด ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ฝ่ายช่างหรือเทคนิค มีหน้าที่เกี่ยวกับคุณภาพและเสียงรวมทั้งงานที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคนิคของรายการ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ดังนี้ คือ หัวหน้าช่าง

เจาหนาที่ควบคุมภาพ หรือกำกับภาพ
 เจาหนาที่ควบคุมเสียง หรือกำกับเสียง
 เจาหนาที่ควบคุมแสง
 เจาหนาที่ควบคุมเครื่องขยายภาพ
 เจาหนาที่ควบคุมเทปโทรทัศน์
 เจาหนาที่ประจำกล้อง
 เจาหนาที่ไฟฟ้า
 เจาหนาที่ควบคุมเครื่องส่ง

2. เจาหนาที่ฝ่ายผลิตรายการ มีหน้าที่รับผิดชอบในรายการที่ออกอากาศเหมาะสมทั้งในควมภาพและเสียง ทั้งรายการบันทึกเทป หรือรายการแสดงสด พร้อมทั้งทำหน้าที่ผลิตรายการให้เป็นที่ไปตามนโยบายของสถานี ประกอบด้วยเจาหนาที่ดังนี้

ผู้กำกับรายการ
 ผู้กำกับเวที
 ผู้ช่วยผู้กำกับรายการและเวที
 ผู้ผลิตรายการ
 ผู้ประกาศหรือโฆษก

นอกจากเจาหนาที่ประจำทั้ง 2 ฝ่ายแล้ว ยังต้องประกอบด้วยบุคคลากรอื่น ๆ คือ

3. เจาหนาที่ฝ่ายจัดรายการและโฆษก ทำหน้าที่จัดรายการและจัดการคำโฆษณา เพื่อออกอากาศเป็นประจำทุกวันตามเวลาที่กำหนด

4. เจาหนาที่ฝ่ายอำนวยการ ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุม และประสานงานให้ดำเนินไปตามนโยบายของสถานีอย่างมีประสิทธิภาพ

